

Merhaba,

39. Dönem Yönetim Kurulu olarak bir mimarlık bülteninde daha tekrar birlikte olmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu ayın özel dosya konusu **Kentsel Dönüşüm**. Kentlerin "sorunlu" alanlarını, mekanlarını yeniden ele alan, yenileme/yeniden yapım, restorasyon/onarım, canlandırma vb. yaklaşımlarla dönüştüren, değiştiren süreçleri son aylarda tekrar yoğun olarak yaşıyoruz. Kentsel Dönüşüm projeleri ülke ölçeğinde 78 kentte değişik ölçek ve nitelikte, mimarlık ve planlama sürecinin gündemini oluşturmaktadır.

Bir tarafta ülkede gerilim ortamı sürerken, diğer taraftan, Kıyı yasası, Çevre Yasası, Atatürk Orman Çiftliği arazisinde oynanan oyunlar, "Kentsel Dönüşüm" adı altında kent topraklarının yağmalanması ve talan edilmesine olanak sağlayacak yasal düzenlemeleri, gelişmekte olan toplumlarda düşük gelirli insanların ellerindeki varlıklarını toplayıp ülkenin "üst tabakasına" sunmak olarak tanımlayabiliriz. Bu alanlara yönelik hazırlanan yasal düzenlemeler, kentlerin kamusal yarar gözetmeksizin bir pazar olarak görülmesini ve suyun, havanın, toprağın, satılmasını öngören bir büyük organizasyona işaret ediyor.

Bu dönemin anlayış ve davranış yapısıyla Türkiye'de kent mekanları, ekonomik değer üretmeyen, çok kârlı bir sektör haline gelmiştir. Bunun sonucunda kentlerdeki her tür parsel kentsel dönüşüm alanı olarak ilan edilmekte ve parçacı, çıkarıcı yaklaşımlarla belli sermaye gruplarına sunulmaktadır. Bu yasal düzenlemeler konusunda en ufak bir eleştiriye dahi tahammül edemeyen, meslek örgütlerinin bilimsel veriler ve kamusal yarar çerçevesinde getirdiği önermeleri dikkate almayan hükümet, ve yerel yönetimler toplum üzerinde sosyal, kültürel, ekonomik ve fiziksel baskı ve gerilim ortamı oluşturarak, ülkenin geleceğine hukuksuzluk ve düzensizliği miras bırakıyor.

Fiziksel çevre üretimi erkini elinde bulunduran yöneticiler kentlerin sosyal ve kültürel gelişmeleri ve bu gelişmelere ilişkin bilimsel verileri dikkate almadan kendi "beğeni" ve "zevkleri" üzerinden kentsel dönüşüm gerçekleştirme peşindedir. Tasarım verilerinden, her türlü bilimsel ve teknik dayanaktan yoksun, yaşam kalitemizi ve yaşamlarımızı "dönüştürmeye" çalışan böylesi bir yaklaşım, gelecekte tarihle yüzleşmek ve hesap vermek zorunda kalacaktır.

Kentin "imajı", kimliği ve altyapısı için önemli olan her tür gelişim, değişim, dönüşüm ve bunların gereklilikleri, avantajları ve yöntemlerine öncelikle kentlilerin ikna edilmesi gerekmektedir. Bu yaklaşım gelişmiş ülkelerin **demokratik kent yönetiminin** olmazsa olmazlarından birini oluşturmaktadır. Dönüşümde her şeyden önce kent için güçlü kavramların saptanması, daha sonra da sürece halkın en geniş ve etkin bir şekilde katılımı sağlanmalıdır.

Kentli haklarını gözetmeyen açıkça kamu yararını yok eden bir dönüşüm süreci, sürecin içinde yer alan her kurum, kuruluş, bireyi **kentsel suç** sürecinin bir parçası haline getirecektir. Açıkça kamu yararına aykırı olan bu uygulamalar yeni yasal ve yönetsel düzenlemelerle desteklenmektedir. Yangından mal kaçırır gibi çıkartılmaya çalışılan yasalar ve buna bağlı yönetmelikler ülkede sürdürülen gerilim ortamının kentsel alanlara yansımaları olarak göze çarpıyor.

Bir tarafta kent mekanlarında yıkarak ve yeniden yapılarak dönüşüm gerçekleştirilmeye çalışılırken, diğer tarafta son günlerde yaşadığımız bir başka olayda Danıştay'a yapılan saldırı ile ülkenin laik Cumhuriyet yapısı gözdağları ile yıkılmaya ve dönüştürülmeye çalışılmaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Nimet Özgönül

YAYIN BİRİMİ
Emel Akın, Kadri Atabaş,
Bülent Batuman, Nuray Bayraktar,
Serpil Özaloğlu, Ebabekir Özmert,
Mehmet Saner

BÜLTEN
Aylık Bölgesel Süreli Yayın

Yayına Hazırlayan
Deniz Aygün, Esin Soydemir

Grafik Tasarım
Harman Şaner Çakmak

Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
http://www.mimarlarodasiankara.org

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.
Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir.
Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.

Baskı
Matsa Basımevi

Bu ülkede yaşayan bizler, Daniştay'a yapılan saldırıyı, geçmişte Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Uğur Mumcu, Çetin Emeç'e yapılan saldırıların bir devamı, Türkiye demokratik ortamına ve hukuka yapılmış bir saldırı olarak değerlendiriyor ve kınıyoruz.

Daniştay'a yapılan saldırı, Cumhurbaşkanlığı seçimi ve hemen beraberinde gündeme gelen erken seçim tartışmaları vb. ülkede yaşanan olaylar yeni bir siyasal sürecin habercileri olarak karşımızda...

Ülkemize, Büyük Orta Doğu Projesi'yle ılımlı bir İslam Cumhuriyeti rolü biçenler, yarattıkları gerilim ortamı ile düşüncelerine "zemin" hazırlamak için çağdaş ve demokrat güçlere saldırırken ülkeyi olası bir savaş ortamında da taraf olmaya zorluyorlar.

Böylesi bir ortamda gelecek günlerin aydınlık olması konusunda, kamusal yararı gözetilen ve Cumhuriyete sahip çıkan tüm meslektaşlarımıza / üyelerimize görev düşüyor. Bu gerilim sürecinde karanlığa teslim olmamak için, mücadele etmek kaçınılmazdır.

Daniştay'a yapılan saldırı için tepkileri ortaklaştıran on binlerce insan, Uşak Eşme'de, İnay Köyü'nde altın madenlerinin kapatılması talebi ile Ankara'ya yürüyen köylüler, Atatürk Orman Çiftliği arazisine sahip çıkan kentliler, yok edilmeye çalışılan umutlarımızın koruyucularıdır

Gelecek günlerin ülkemiz, mesleğimiz ve kentler açısından umut vaat etmediği kesin. Bu durumda bir arada olmak, sahip çıkmak, paylaşmak ve her konuda kolektif bilgi üretmek için Oda ortamlarında daha sık karşılaşmak ve güçlerimizi birleştirmek dileğiyle.

TMMOB
Mimarlar Odası Ankara Şubesi
39. Dönem Yönetim Kurulu

4 ► HABERLER VE DUYURULAR

- . BİLİRKİŞİ SERTİFİKA TÖRENİ
- . YENİ SAHNE KİMİN?
- . İNSAN KAYNAKLARI
- . ÖĞRENCİ ÜYELİK
- . MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 39. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI GÜNDEMLİ DANIŞMA KURULU YAPILDI
- . MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 39. DÖNEM YÖNETİM KURULU 308 MİLYARLIK MERKEZ BORCUNU ÖDEDİ
- . KİTAP > ÖTEKİLERİN "ÇEVRE"Şİ- ETHEM TORUNOĞLU
- . TMMOB 39. OLAĞAN GENEL KURULU TAMAMLANDI

TEMSİLCİLİKLERDEN

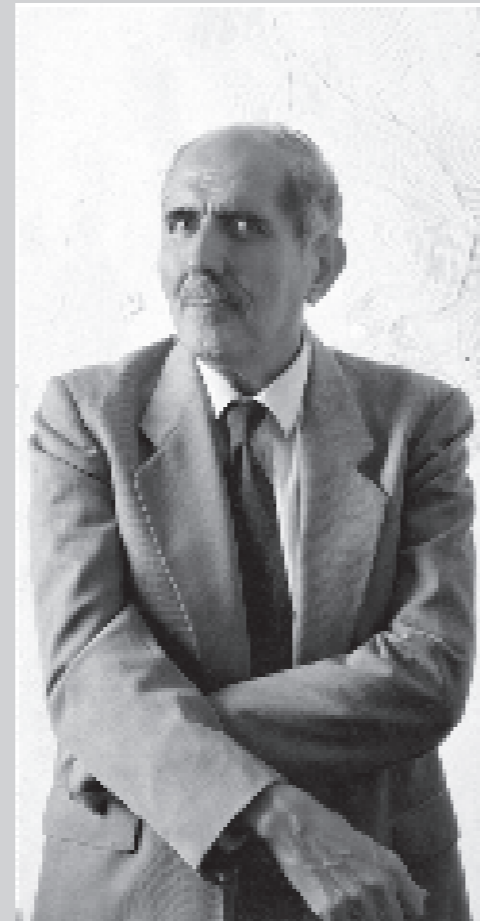
- . DÜZCE TEMSİLCİLİĞİNDEN KADIN DAYANIŞMA PAZARINA KATKI
- . BARTIN'DA BİNA KİMLİKLERİ ÇALIŞMASI
- . İŞYERİ TEMSİLCİLİK SEÇİMLERİ

SONUÇLANAN VE DEVAM EDEN YARIŞMALAR

- . BURSA, KIZYAKUP KENT PARKI KENTSEL TASARIM VE MİMARİ PROJE YARIŞMASI SONUÇLANDI

8 ► ETKİNLİKLER

- . KENT ÇALIŞMALARI/ANKARA'NIN GELECEĞİNİ TASARLAMAK-2 ANKARA'DA ROMA PANELİ
- . TURGUT CANSEVER VE ESERLERİ ANKARA ŞUBESİ'NDE MİMARLARLA TEKRAR BULUŞTU

KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJELERİNİN ELDE EDİLiŞİ ► 12

İSTANBUL KARTAL VE KÜÇÜKÇEKMECE

GÖRÜŞLER ► 14

İSTANBUL İÇİN KENTSEL TASARIM PROJELERİ
AYDAN BALAMİR

BOĞULAN İSTANBUL İÇİN YENİ MERKEZLER ► 18

SUHA ÖZKAN

İSTANBUL'U ISKALAMAK ► 22

KEMAL NALBANT

İSTANBUL TELLİ DUVAKLI ► 28

RAŞİT GÖKÇELİ

PROJELER

ZAHA HADİD
KISHA KURAKOWA
MASSIMILLIANO FUKSAS
KEN YEANG
KENGO KUMA
MYRDV

ÇOCUK VE MİMARLIK - KENT ATÖLYESİ ► 30

DİYARBAKIR 6. SUR ÇOCUK ŞENLİĞİ

BİLİNMEYEN ANKARA AOÇ/PTT BİNASI ► 34

BİLGE İMAMOĞLU

KENTLİ DUYARLILIĞI KUBBELİ TEKEL BİNASI ► 37

FERİDUN BÜYÜKYILDIZ

SONUÇ BİLDİRGELERİ ► 39

TMMOB MİMARLAR ODASI 40. DÖNEM GENEL KURULU
SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB 39. OLAĞAN GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ ► 40

4. AVRUPA SOSYAL FORUMU SOSYAL HAREKETLER ► 43

TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

TEKNİK BİLGİLER ► 44

BÜRO TESCİL BELGESİ SAHİBİ SERBEST MİMARLARA SİCİL
DURUM BELGESİ ALMALARI İÇİN GEREKLİ BELGELER

BASINDA MİMARLIK ► 46

GELİR GİDER TABLOSU ► 48

8 ankara'da roma paneli ►

34 çocuk ve mimarlık diyarbakır 6. sur çocuk şenliği ►

36 kentli duyarlılığı kubbeli tekel binası ►

haberler

Bilirkişi Sertifika Töreni

Avrupa Birliği sürecinde Akreditasyon çalışmaları içinde Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi kapsamında ele alınarak hazırlanan Bilirkişi Eğitim Semineri sonrasındaki sertifikalar, üyelerimiz için düzenlediğimiz sertifika töreni ile Mimarlar Odası 5. katta gerçekleştirdik.

2006 yılı Bilirkişilik eğitim seminerlerimizde kamulaştırma dışında, eser sözleşmeleri anlaşmazlıkları üzerine, uzman incelemesi temel ilkeleri üzerine, İcra İflas Dairesinin bilirkişilik tespitleri üzerine çeşitli eğitimler verilmiştir. Seminerlere Yargıtay 5. Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi Erdoğan Buyurgan, Yargıtay 15. Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi Giray Algan, Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi Nurcan Uke Tanlık, Vakıf Ekspertiz Eski Genel Müdürü Mimar İlhan Karaefe ve Avukat Şükrü Salkaya katılarak eğitimler yapılmıştır.

Mimarlar Derneği 1927-Perşembe Söyleşileri
“Yeni Sahne Kimin?”

Mimarlar Derneği 1927'nin düzenlediği “Yeni Sahne Kimin” konulu sunuş, 11 Mayıs 2006 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Nimet Özgönül, Tamer Levent ve Nevin Apaydın'ın konuk olarak katıldığı sunuş da “Yeni Sahne Kimin” sorusunun cevapları arandı. Tiyatro oyuncularının, mimarların katıldığı etkinlik Ankaram Platformu Yeni Sahne Girişiminin bundan sonra gerçekleştirecekleri eylem planları için yeni fikirlerin ortaya çıkması açısından verimli olmuştur.

İnsan Kaynakları

Eleman arayanların, iş arayan mimarların CV'lerini görüntüleyebileceği; iş arayanların da eleman arayan büroların ilanlarına ulaşabilecekleri İnsan Kaynakları bölümümüze kolaylıkla CV'lerinizi ve ilanlarınızı bırakabilirsiniz.

Web Adresimiz:
<http://ik.mimarlarodasiankara.org/>

Öğrenci Üyelik

Mezun olduklarında Mimarlar Odasına kayıt olma hakkı kazanacak olan, Üniversitelerin Mimarlık ve ilgili bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin, oda ile ilişkilerinin öğrencilikleri sırasında kurulmasını sağlamak, mesleki gelişmelerine yardımcı olmak, bilimsel çalışmalar yapabilmeleri için uygun koşulların yaratılmasına katkı sağlamak, eğitimin ve öğrencilerin sorunlarını araştırıp öneriler geliştirmek, yaz okulları düzenlemek, mesleği ve meslek kuruluşunu tanıtmak amacıyla “Öğrenci Üye” kayıtlarımız devam etmektedir. Üyelik bilgi formuna <http://www.mimarlarodasiankara.org/?id=2105> adresinden ulaşabilirsiniz.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi
39. Dönem Çalışma Programı
Gündemli Danışma Kurulu Yapıldı

39. Dönem Yönetim Kurulunun, çalışma aksları ve programının görüşüldüğü Üye Danışma Kurulu 02 Haziran 2006 Cuma günü TÜBİTAK Feza Gürsey Konferans salonunda gerçekleştirildi. Yoğun tartışmaların yapıldığı Danışma Kurulu Toplantısı, kokteyl ile sona erdi. 39. Dönem Çalışma Programı taslak haline <http://www.mimarlarodasiankara.org/dosya/39.calprogram.doc> adresinden ulaşabilirsiniz.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi
39. Dönem Yönetim Kurulu
308 Milyarlık Merkez Borcunu Ödedi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 39. Dönem Yönetim Kurulu göreve geldiğinde Genel Merkeze bulunan 308 milyarlık borcunun tamamını ödedi. 4 yıllık sürecin gelir ve gider analizlerini gerçekleştiren yönetim kurulu, 2 yıllık bir bütçe yönetimi çerçevesinde yürüttüğü çalışmaların ilk hedefi olan merkez borcunun ödenmesini 26 Mayıs 2006 tarihi itibarıyla sıfırladı. Yine bütçe hedef planı içerisinde Mimarlar Odası Ankara Şubesine ikinci bir mülk edinmek de bulunan 39. Dönem Yönetim Kurulu, mali kaynak yaratmak açısından da bir program oluşturdu.

Ötekilerin “Çevre”si, Ethem Torunoğlu

2006 Nisan'ında Ütopya Yayınevinden yayınlanan Ethem Torunoğlu'nun, “Ötekilerin “Çevre”si” isimli kitabı içerisinde çevre hakkından kalkınma ve küreselleşmeye, Avrupa Birliğinden kentleşmeye, kentsel dönüşüm ve nükleer santrallere kadar olan güncel sorunlar bir dünya görüşüne bağlı olarak incelenmektedir.

TMMOB 39. OLANAĞAN
GENEL KURULU TAMAMLANDI

25 Mayıs 2006 tarihinde başlayan TMMOB 39.Olağan Genel Kurulu 28 Mayıs 2006 tarihinde yapılan seçimlerde tamamlandı. Seçim sonuçlarına göre 39.Dönem TMMOB Yönetim Kurulu, Yüksek Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliklerini seçilenler aşağıda yer almaktadır.

TMMOB Yönetim Kurulu

Halil Gezer, *Çevre Mühendisleri Odası*
Hüseyin Yeşil, *Elektrik Mühendisleri Odası*
Ekrem Poyraz, *Fizik Mühendisleri Odası*
Tuncay Şenyurt, *Gemi Mühendisleri Odası*
Hakan Günay, *Gemi Makinaları İşletme Müh. Odası*
Berrin Şenöz, *Gıda Mühendisleri Odası*
Nail Güler, *Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası*
B. Burak Kaptan, *İç Mimarlar Odası*
Selçuk Uluata, *İnşaat Mühendisleri Odası*
Ferhat Özçep, *Jeofizik Mühendisleri Odası*
İbrahim Vardal, *Jeoloji Mühendisleri Odası*
Alaeddin Aras, *Kimya Mühendisleri Odası*
İlker Ertem, *Maden Mühendisleri Odası*
Mehmet Soğancı, *Makine Mühendisleri Odası*
Cemalettin Küçük, *Metalurji Mühendisleri Odası*
İsmail Küçük, *Meteoroloji Mühendisleri Odası*
M.Sabri Orcan, *Mimarlar Odası*
A.Rıza Tanrıverdi, *Petrol Mühendisleri Odası*
Müfit Hatat, *Peyzaj Mimarları Odası*
Fikret Zorlu, *Şehir Plancıları Odası*
A.Hulusi Dinçer, *Tekstil Mühendisleri Odası*
B.Remzi Suiçmez, *Ziraat Mühendisleri Odası*
TMMOB Yüksek Onur Kurulu
Sırdaş Karaboğa, *Elektrik Mühendisleri Odası*
Yavuz Bayülgen, *Makine Mühendisleri Odası*
Mahmut Kiper, *Metalurji Mühendisleri Odası*
Ü.Nevzat Uğurel, *Şehir Plancıları Odası*
Şevket Akdemir, *Ziraat Mühendisleri Odası*
TMMOB Denetleme Kurulu
Mustafa Özdemir, *Elektrik Mühendisleri Odası*
Köksal Şahin, *İnşaat Mühendisleri Odası*
Nadir Avşaroğlu, *Maden Mühendisleri Odası*
A.Kirami Kılınç, *Makine Mühendisleri Odası*
Zeki Mutlu, *Ziraat Mühendisleri Odası*

temsilciliklerden

DÜZCE TEMSİLCİLİĞİNDEN
KADIN DAYANIŞMA PAZARINA KATKI

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Düzce Temsilciliği, İnsan Hakları Derneği Düzce Şubesi ile birlikte Düzce ilinde yaşayan maddi zorluklar çeken kadınlara destek olmak amacıyla Asar Deresi çevresinde Kent Parkı oluşturulmasına ve bu alanda Kadın Dayanışma Pazarı” kurulmasına katkıda bulunmuştur. Söz konusu Proje 4 Mayıs 2006 Perşembe günü saat: 10.00'da Kanal B televizyonunda “Bize Bize” adlı programda da tanıtılmıştır.

BARTIN'DA BİNA KİMLİKLERİ ÇALIŞMASI

Bartın Valiliği ve Bartın Belediyesi işbirliği ile 9 Haziran 2006 tarihinde düzenlenecek olan geleneksel Bartın Çiçek Festivali bünyesinde, Mimarlar Odası Bartın İl Temsilciliği Bina Kimlikleri sergisi ile yer alacaktır. Bartın ilinde tescilli yapılardan seçilen örnekleri Ankara Şubesinin Bina Kimlikleri Sergisi kapsamında düzenlenmesi için araştırma çalışmalarının ilki gerçekleştirilmiştir.

İŞYERİ TEMSİLCİLİK SEÇİMLERİ

TMMOB Mimarlar Odası İşyeri Temsilciliği Yönetmeliği esaslarına göre, Kamu ve Özel sektörde çalışan üyelerimiz ile kurumumuz arasında daha etkin bir işbirliğinin kurulabilmesi amacıyla gerçekleştirilen işyeri temsilcilik seçimleri devam ediyor.

İller Bankası Etüd Plan ve Yol Dairesi Başkanlığı'nda yapılan seçimlerde; Belma Yaman, Demet Gülhan, Özden Acar oybirliği ile seçilmişlerdir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü Afet Etüd ve Hasar Tespit Daire Başkanlığında yapılan seçimlerde; Ülkü Severoğlu, Alev Uyar, Nursel Ergin Şen oybirliği ile seçilmişlerdir. T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünde yapılan seçimlerde; Hare Küçükklıç, Ümrhan Keskin, Seçkin Tan, Özgür Avşın oybirliği ile seçilmişlerdir. Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü İnşaat ve Emlak İşleri Müdürlüğünde yapılan seçimlerde ise; Sevgim Toprak ve Burç Kaptan oybirliği ile işyeri temsilcileri olarak seçilmişlerdir.

sonuçlanan yarışmalar

**BURSA, KIZYAKUP KENT PARKI
KENTSEL TASARIM VE MİMARİ PROJE
YARIŞMASI**

Bursa İli, Osmangazi İlçesi sınırlarında bulunan ve Osmangazi Belediye Başkanlığı tarafından, 4734 sayılı Kamu ihale Kanunu; Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışma Yönetmeliği uyarınca yarışmaya çıkarılan " Kızıyakup Kent Parkı Kentsel Tasarım ve Mimari Projesi" yarışması sonuçlanmıştır. Buna göre ödüle layık görülen projeler aşağıda sıralanmıştır.

1. ÖDÜL**Ekip Başı**

Evren Başbuğ *Mimar*, İnanç Eray *Y. Mimar*,
Ceyhun Baskın *Y. Mimar*

Yardımcılar

Merih Feza Yıldırım *Mimar*, Ahmet Buğra Avcı,
Fulya Sorgun, Begül Eray

2. ÖDÜL**Ekip Başı**

Servet Gümüş *Mimar*, Günay Solak *Mimar*

Yardımcılar

Şenay Gümüş *Mimar*, Vural Kocaoğlu *Mimar*.

3. ÖDÜL**Ekip Başı**

Zeki Şerifoğlu *Y. Mimar*, Kaan Kılıç *Mimar*.

Danışman

Prof. Dr. İlhan Altan *Y. Mimar*,

Yardımcılar

Cengiz Ayyıldız *Mimar*, Rahmi Gümrükçü *Mimar*,
Belma Şerifoğlu.

1. MANSİYON**Ekip Başı**

Sevince Bayrak *Mimar*, Oral Göktaş *Mimar*.

2. MANSİYON**Ekip Başı**

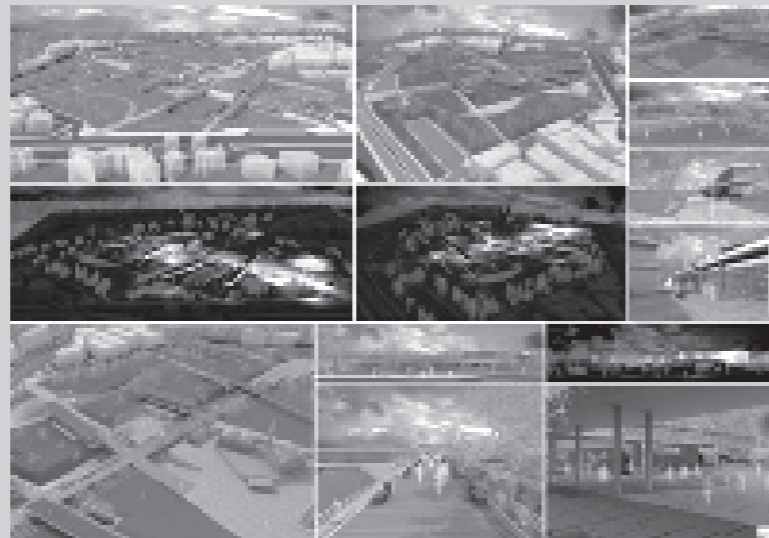
Nimet Aydın *Y. Mimar*

Yardımcılar

Kumru Alpaydın *Mimar*, Mevlüde Gervan *Mimar*,
Sevgi Düzgün *Peyzaj Mimarı*, Ali Düzdağ *Mimar*,
Gizem Turgut *Mimar*, Mehmet Altıkulaç *Mimar*,
Burcu Poyrazoğlu *Mimar*, Seda Aydın *Mimar*,
Tuğrul Büyükköken *Mimar*, Gülcan Kaya, *Mimar*

Evren Başbuğ, İnanç Eray, Ceyhun Baskın

Servet Gümüş, Günay Solak

3. MANSİYON**Ekip Başı**

Sertaç Erten *Şehir Plancısı*, Devrim Çimen *Mimar*,
Mahir Çimen *Yardımcı-Mimar*,

Danışman

Berat Çokal, *Mimar*

4. MANSİYON**Ekip Başı**

Haydar Yeşil *Mimar*, Nurcan Yıldız *Mimar*,
Gonca Taşdemir *Mimar*, Sevinç Gündoğdu *Peyzaj
Mimarı*, Ebru Vural *Peyzaj Mimarı*

5. MANSİYON**Ekip Başı**

Ö. Esra Kahveci *Yük. Mim.*,
Burcu Serdar Köknar *Y. Mim.*,
Ceren Balkır Övünç *Yük. Mimar*, İsmet Güngör *Mimar*,
Ebru Erbaş *Peyzaj Yük. Mimar*,
Gökçe Saygın *Yrd. Öğrenci*.

SATINALMA**Ekip Başı**

Selami Demiralp *Peyzaj Mimarı*,
Burak Özdöver *Mimar*

Danışman

Oytun Deliktaş *Dr. Y. Şeh. ve Böl. Pln.*,

Yardımcılar

Cem H. Türkel *Peyzaj Mim.*, Levent Kalaç *Öğrenci*
Elif Selena Ayhan *Peyzaj Mim.*,
Fulya Cönger *Peyzaj Mimar*

SATINALMA**Ekip Başı**

Y. Kenan Güvenç *Mimar*, Nazmiye Öztürk *Mimar*,
Ercan Akkaş *Mimar*,

Yardımcılar

Kutlu İnanç, Çağdaş Özcanlı, Kemal Çayırılı,
İbrahim Hacı Celil Mustafa, Özleyiş Karakuş,
Merve Sargın, Ömer Faruk Altunal, Ali Öztaş,
Serap Alkan, Müge Altuğ, Hakan Kaytan,
Reyhan Gavalosman

SATINALMA**Ekip Başı**

Derya Ekim *Mimar*, Ozan Öztepe *Mimar*,
Emre Apak *Mimar*.

SATINALMA**Ekip Başı**

Oktan Nalbantoğlu *Peyzaj Mimarı*,
Halis Saygı *Peyzaj Mimarı*, Okan Can *Şehir Plancısı*,
Tuğba Akyol *Peyzaj Mimarı*, A.Ufuk Ertem *Mimar*,
A. Özer Karaaslan *Mimar*, Ahu Bozkurt *Mimar*,
Talha Kös *Peyzaj Mimarı*.

SATINALMA**Ekip Başı**

Nilüfer Kozikoğlu *Mimar*, Güzin Kara *Mimar*,

Danışman:

Fulya Özsel Akipek *Y. Mimar*

Yardımcılar

Bediha Ulutürk *Mimar*, Afşin Memari *Mimar*,
Özlem Yıldız *Asistan*.

devam eden yarışmalar

- Scunthorpe Merkez Park'ını Tekrardan Canlandırma, Spor Akademisi Tasarım Yarışması, RIBA
Teslim Tarihi : 27.06.2006
- "Işık Arkanda, Sen Kadrajını Ayarla" Philips Aydınlatma
Teslim Tarihi : 30.06.2006
- MED-ENEC Pilot Proje Yarışması
Başvuru Tarihi : 30.06.2006
- Essen'de Yeni Gelişecek Ofis Kompleksi Mimari Proje Yarışması
Son Kayıt Tarihi : 30.06.2006
- Balıkesir Çamlık Kentsel ve Mimari Tasarım Ulusal Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 14.07.2006
- Hong Kong Tasarım Enstitüsü Uluslararası Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 14.07.2006
- "Komşuluk ... Konut ve Yaşam" Uluslararası Konut Bölgesi Kentsel Tasarım Yarışması, Suudi Arabistan
Teslim Tarih : 26.07.2006
- Ytong Çatı Yarışması
Teslim Tarihi : 31.07.2006
- 2007 Yılı Ajanda Fotoğraf Yarışması : Sokaklar
Teslim Tarihi : 01.08.2006
- Uluslararası Southbank Mimarlık Yarışması
Teslim Tarihi : 07.08.2006
- Trabzon Eski Tekel Binası Yeniden Canlandırma Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 08.08.2006
- ARCHIPRIX- Türkiye 2006 Yarışması İçin Başvurular Başladı
Teslim Tarihi : 14.08.2006
- 11. Uluslararası Bisiklet Tasarım Yarışması, Tayvan
Teslim Tarihi : 15.08.2006
- TBMM Kütüphane-Araştırma Merkezi Arşiv Binası ve Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi ve Ziyaretçi Kabul Binası Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 21.08.2006
- Çok Fonksiyonlu Yönetim Kenti Kore'nin 'İLK ŞEHİRİ' Uluslararası Master Plan Yarışması
Teslim Tarihi : 23.08.2006
- Shinkenchiku Konut Tasarım Yarışması 2006: "Plan-sız Konut"
Teslim Tarihi : 11.09.2006
- Shahneshin Foundation, 2006 Uluslararası 'Shrinkage' Ödülleri
Teslim Tarihi : 15.09.2006
- TC. MSB Savunma Sanayii Müsteşarlığı Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
Teslim Tarihi : 26.09.2006
- Prag Ulusal Kütüphanesi Uluslararası Tasarım Yarışması Projelerin Postalanma Tarihi : 29.09.2006

etkinlikler

Kent Çalışmaları Ankara'nın Geleceğini Tasarlamak-2

Ankara'da
Roma Paneli

Şubemizin, kentin mimarlık kültürünü, kültürel katmanlığını, yapıyı çevreyi oluşturan sosyal, kültürel, politik verilerini ve değerlerini araştırmak, bu değerlerin kent yaşamındaki sürdürülebilirliklerini sağlamak ve kentin fiziksel yapısında gerçekleştirilecek değişim, dönüşüm ve gelişim için görüş ve önerilerin oluşturulabileceği bir platform oluşturmak amacıyla düzenlediğimiz "Ankaranın Geleceğini Tasarlamak" teması ile kurgulanan paneller dizisinin ikincisi "Ankara'nın Roma Dönemi" konusuyla gerçekleştirilmiştir.

3 Mayıs 2006 tarihinde Tübitak Mustafa İnan Konferans Salonunda, Doç. Dr. Emre Madran'ın oturma başkanlığında gerçekleştirilen panele; ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Suna Güven, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Numan Tuna, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bölümü'nden Doç. Dr. Kutalmış Görkay, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bölümü'nden Arş. Gör. Dr. Musa Kadioğlu katılmışlardır.

Söz konusu paneller dizisi yayın haline dönüştürülecektir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu adına Nimet Özgönül'ün etkinliğinde yapıldığı açılış konuşmasını sizlere sunuyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesinin, kentin mimarlık kültürünü, kültürel katmanlığını, yapıyı çevreyi oluşturan sosyal, kültürel, politik verilerini ve değerlerini araştırmak, bu değerlerin kent yaşamındaki sürdürülebilirliklerini sağlamak ve kentin fiziksel yapısında gerçekleştirilecek her türlü değişim, dönüşüm ve gelişim için görüş ve önerilerin oluşturulabileceği ve tartışılabilen bir platform oluşturmak amacıyla düzenlenmiş olduğu "Ankara'nın Geleceğini Tasarlamak" paneller dizisinin ikincisi "Ankara'nın Roma Dönemi" konulu panelimize hepimiz hoş geldiniz.

Ankara, Paleolitik çağdan günümüze pek çok çağda çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmış çok katmanlı bir Başkenttir. Tarihi Hitit devrine kadar takip edilebilen Ankara; daha sonra sırasıyla Frigyalılar, Kimmerler, Persler, Lidyalılar, Makedonyalılar, Galatlar, Romalılar ve Selçukluların hakimiyetinde kalmıştır. 1354 yılında Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa tarafından Osmanlı topraklarına katılan Ankara; son olarak Cumhuriyetin inşasında modernleşme projesinin beşiği haline gelmiştir. Böylesi bir kültürel birikimi içerisinde barındıran kentin, gelişimi, dönüşümü, değişmesi ve yeniden planlanması süreçlerinde söz konusu değerlerin odak olarak belirlenmesi kentin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından elzemdir. Bu sebeple ki, Paneller dizimiz "Ankara'nın Geleceğini Tasarlamak" başlığı ile anılacaktır. Bu çerçevede görüş oluşturma ve tartışma platformumuzun dönemsel ilk çalışması Roma dönemi ile başlamaktadır.

Ankara İ.Ö. 6. yüzyılla birlikte batıdan gelen Helenistik dalğanın etkisi ile gelişiminde dönüşümler geçirmeye başlamış, ancak İ.Ö. 25'de Romalıların Ankara'yı doğrudan yönetimleri altına almaları ile birlikte şehircilik ve imarlaşma bakımından yapısal dönüşümlere meydana gelmiştir. Ancyra'nın Galatlılar dönemi ile başlayarak içerisine girdiği dönüşümler kenti bir bölge merkezi haline getirmeyi başarmıştır. Bu bölge merkezi farklılıkların bir arada olduğu çok kültürlü bir yerleşim merkezi olarak anılmaktadır.

Ankara'nın doğrudan Roma yönetimine bağlanması ile ise Roma kentlerinin vazgeçilmez unsurlarının inşasına başlanmıştır. Augustus dönemine rast gelen bu dönem'de gimnazyum, odeon, Augustus Tapınağı gibi kamu hizmetine açılmış önemli yapılar inşa edilmiştir. İ.S. 1. yüzyılda ise gerçekleştirilen imar faaliyetleri ile Aydın, Emiroğlu, Türkoğlu ve Özsoy'un "Küçük Asya'nın Bin yüzü: Ankara" isimli kitaplarında belirttikleri gibi Ankara İstanbul'la yarışır bir Helen şehri haline almıştır. Bu dönemde inşa edilen tiyatronun yanı sıra ikinci bir tiyatronun varlığı da tartışılmaktadır. İ.S. 3. yüzyılda ise Doğu seferine çıkan Karakalla ile birlikte Ankara Kalesinin sağlamlaştırılması, Roma Hamamı inşası gibi önemli imar faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Günümüzde ulaşabildiğimiz veriler ile Hadrianus döneminde dikilmiş pek çok yazıt, Traianus döneminden kalan ve bugünkü Çankırı Caddesi altında bulunan sütunlarla çevrili mekanlara açılan Roma Caddesi, Ankara kentinin Roma dönemindeki önemine işaret etmektedir.

Farklı kültürel yapıları Roma şehirciliği ile birleştiren bu Roma kenti bugün Ankara'nın kent merkezi içerisinde yer almaktadır. Sağlıksız yapılaşma ile birlikte bugün az önce değinilen yapıların durumu maalesef içler acısıdır. Diğer taraftan bugün Ulus ya da Altındağ olarak anılan bölgede gerçekleştirilmesi

düşünülen Kentsel Dönüşüm projelerinde bölge içerisinde yer alan Roma yapılarına dair herhangi bir söz söylenmemektedir. Bu yoğunlukta kültürel ve tarihsel zenginliği barındıran bölgede gerçekleştirilecek dönüşüm projelerinin çevresel koşulları dikkate alınarak gerçekleştirilmesi en büyük temennilerimizden birisidir.

Roma dönemini tartışma platformuna taşımamızdaki amaçlarımız şöyle sıralanabilir:

1. Antik dönem alanlarının / yapılarının hem özel ve hem de Ankara genelinde durumlarının tespit edilerek, bu yapıların korunması yönünde atılımlar gerçekleştirmek.
2. Ankara için kentsel gelişmeler ışığında çarpık yapılaşmadan dolayı zarara uğramış yapılarda ve bölgelerde çağdaş uygulama ve örneklerin ortaya koyulacağı, alanlara özgün "doğru" "yaklaşım ve politikalar" geliştirileceği bir sürecin planlanması ve örgütlenmesi sürecine katkıda bulunmak.
3. Roma döneminde gerçekleştirilmiş olan imar faaliyetlerinin odağının kamusal hizmeti ön plana çıkartan bir yaklaşım olması itibarıyla, bu dönemden günümüz imar faaliyetlerinin içeriğine dair dersler çıkartmak.

Bu kapsamda düzenlenmiş olan Ankara'da Roma Dönemi Panel'i, sırasıyla Ankara'da Türk-İslam dönemi ve Cumhuriyet Dönemi Panelleri ile devam ederek, kentin sağlıklı gelişimi ve sürdürülebilirliği konusunda çalışmalarımız devam edecektir.

Ben sözü uzatmadan Ankara'da Roma dönemi Panelimize katıldığınız ve katkı koyacağınız için şimdiden teşekkür ederiz.

etkinlikler

Turgut Cansever Etkinliği

Uzun yıllardan sonra Turgut Cansever ve eserleri

Ankara Şubesi'nde mimarlarla tekrar buluştu

Turgut Cansever, yapıtları ve söylemi ile mimarlık ortamımızın belki de en çok tartışılan, saygın ve etkin ismi. İki kez Ağa Han ödülü aldı. Mimarlar Odası'nca Mimar Sinan Ödülü'ne layık görüldü. Salt mimarlık üstüne değil, kendi dünya görüşünden giderek "mimarlık - şehir, varlık - kainat" üstüne görüşlerini yazıyor, tartışıyor.

Ankara Şube'de 26 Nisan 2006 tarihinde yapılan retrospektif ve Cansever'in konuşması katılanlar açısından ilginç oldu. Öncelikle Cansever'in uzun süredir yayımlanmamış, pek de bilinmeyen yapıtlarını izlemek olanağı doğdu. Gene bu sayede, Ankara Balmumcu'da Cansever Mimarlık tarafından hazırlanan toplu konut uygulaması izlenebildi.

Turgut Cansever'in konuşması ağırlıklı olarak İstanbul Depremi, doğacak barınma sorunları, çözüm yolları ve bu konuda yaptıkları çalışmalar üstüne idi. Cansever, İstanbul'da beklenen depremin ortalıkta gezen söylentilerden öte "çok ciddi" olduğunu, varolan yapı stoğunun sağlıklılık durumunun tespitinin bile olanaksız olduğunu örnekler vererek anlattı. O nedenle de "güçlendirme" ağırlıklı "mühendis" yaklaşımının doğru olmadığını "yanıltıcı" ve mühendisliğin kendini öne çıkartma çabasının sonucu olduğunu belirtti.

İstanbul'da en az 7 milyon insanın depremden etkileneceğini, güçlendirmeden çok yeni bölgelerde depremi önemseyen iskan politikasının uygulanması gerektiğini söyleyen Cansever, bu konuda kendisinin de içinde bulunduğu bir grup mimarın, İstanbul olası depremi için bir dizi rapor hazırladığını uygulamak için gerekli kaynak araştırması ve işletme modelini oluşturduklarını söyledi. Merkezi hükümetten sadece arsa için destek aradıklarını, o nedenle Ankara'da bakanlık/başbakanlık düzeyinde temaslarda bulduklarını ve bir sonuca ulaşmak üzere olduklarını belirtti.

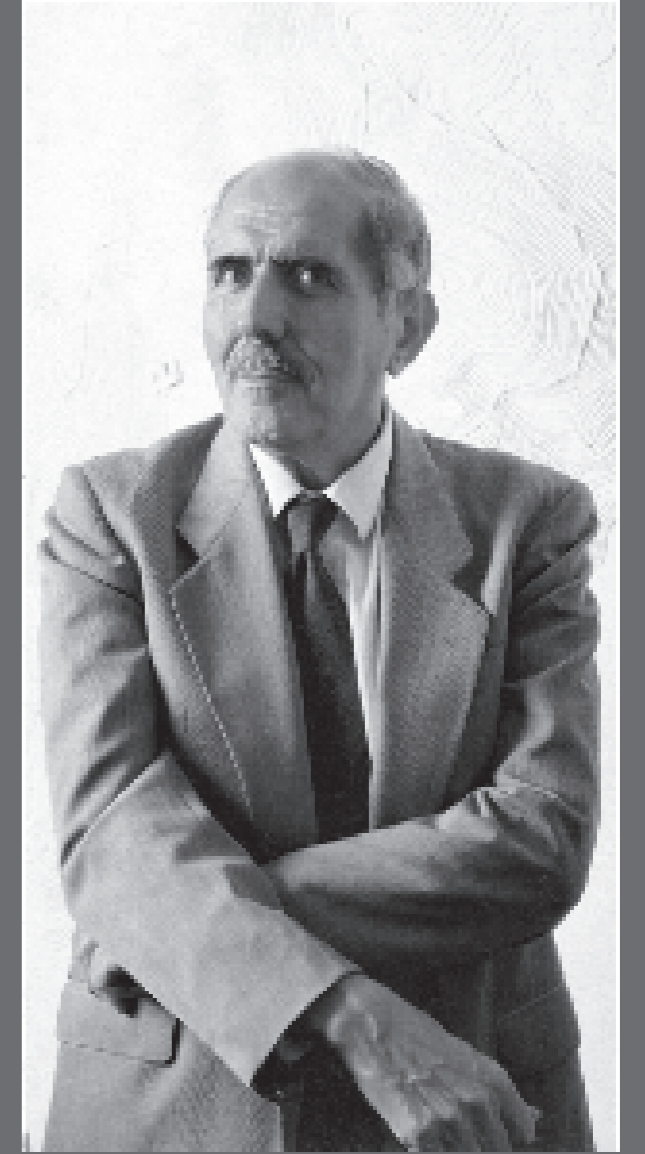
Ayrıca, konunun sadece İstanbul depremi olmadığını kentleşme hızı nedeni ile kentlerde yeni iskan alanları gerekeceğini, bu sorunun özel mülkler değil, kamusal alanlarla çözülmesinin doğru olacağını anlattı.

Cansever bu bağlamda ciddi bir "tabu yıkmak" eylemi olarak Türkiye'nin orman vasfını kaybetmiş ama halen "orman" tanımında tutulan alanlarının % 8'nin iskana açılması durumunda bu sorunların aşılabileceğini belirtti.

Turgut Cansever, 85 yaşında ve sunuşu süresince rahatsızlığına karşın, ayakta durmakta ısrar etti.

Konulara duyduğu ilgi ve coşkusunu hiç kaybetmeyen, fikir ve eser üretmenin yaşı olmadığını gösteren Cansever'in bu sunuşunu dinleyenler arasında ne yazık ki, Ankara'daki ODTÜ ve Gazi Üniversitelerinden eğitimci ve öğrenci sayısı hayal kırıklığı yaratacak kadar azdı.

Bunu bizlerin düşünmesi gerekiyor...

Cansever'in konuşmasının içeriği ve toplantıya katılan muhataplarına bakınca Uğur Tanyeli'nin şu değerlendirmesi durumu çok iyi özetliyor. "... Turgut Cansever bu ..., kendisi için potansiyel bir hedef - kitle oluşturan İslamcı toplum kesimiyle bağlantısı büyük oranda kopuk bir mimardır. Daha da önemlisi, söz konusu kesim ondan haberli bile gözüküyor. Buna karşılık, İslamcı görüşü savunmayan hatta ona muhalefet eden bir kitle Cansever'i çok daha iyi tanıyor, onun Mimarlığını anlıyor ve ondan mimarlık talep ediyor. Cansever'in çözülmez mesleki çelişkisi bu olmalıdır: Müşterilerini onun söylemini pek dikkate almaksızın mimarlığıyla ilgilenmektedirler; onun söylemini dikkate alabilecek olanlarsa mimarlığıyla ilgili değiller"*

* Uğur Tanyeli "Çağdaş Mimarlıkla İslami İçerik Sorunu ve Cansever" Turgut Cansever, sy.11, Boyut Yayın Grubu, İst. Şubat 2001.

KARTAL VE
KÜÇÜKÇEKMECE

Aydan Balamir
Suha Özkan
Kemal Nalbant
Raşit Gökçeli

G Ö R Ü Ş L E R

P R O J E L E R

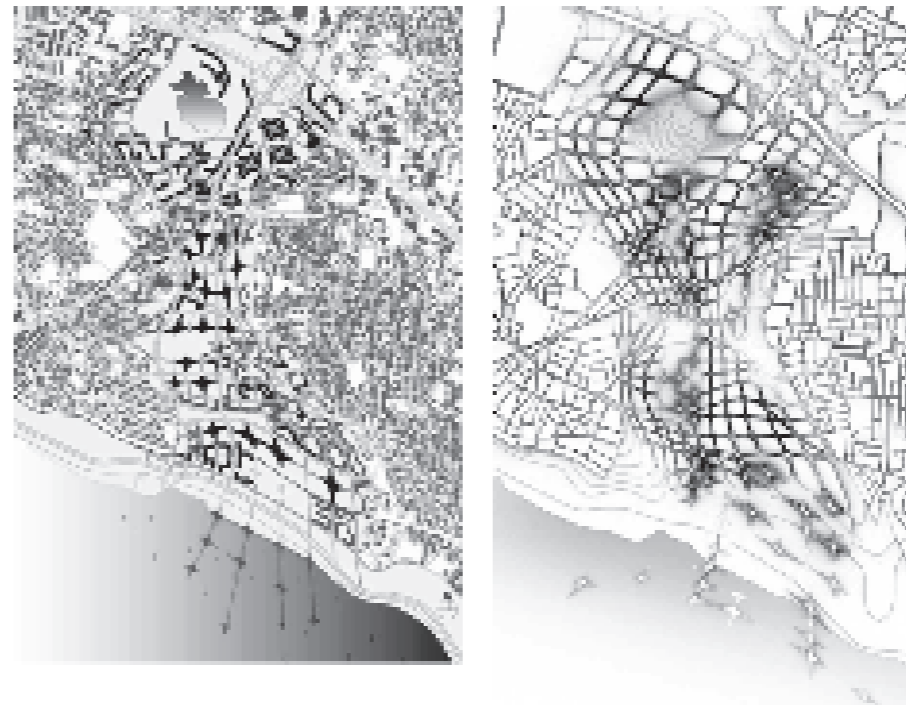
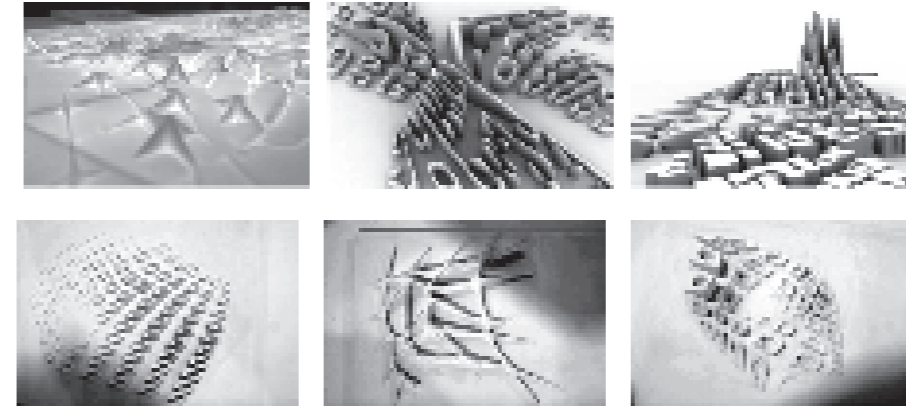
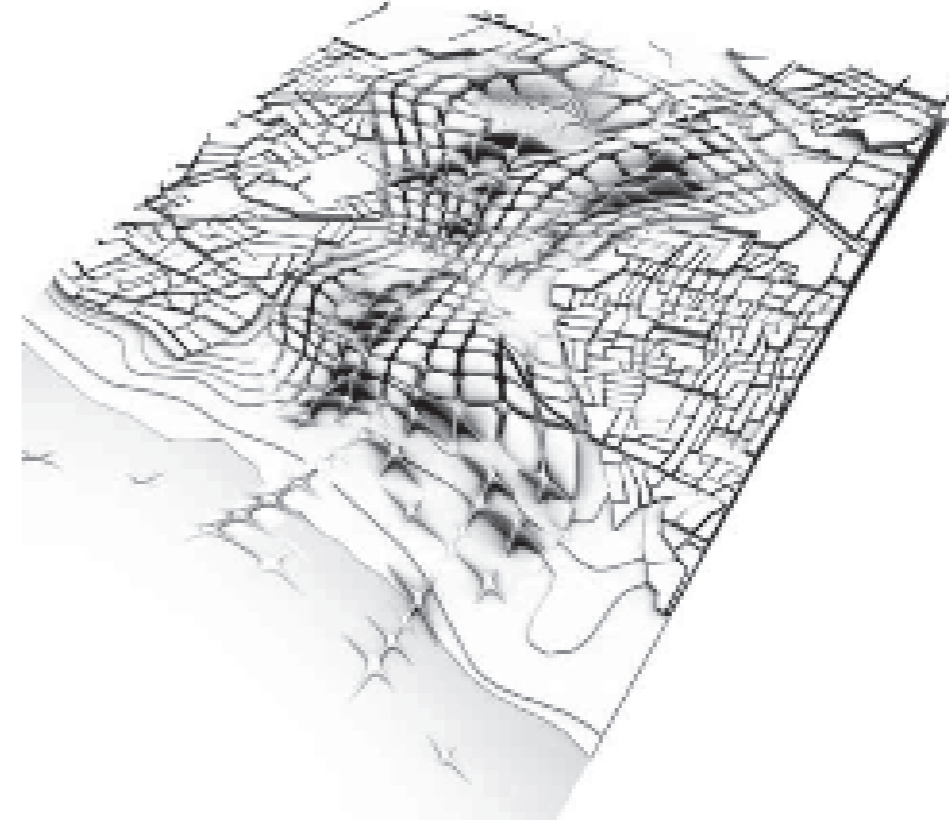
Zaha Hadid
Kisho Kurakowa
Massimiliano Fuksas
Ken Yeang
Kengo Kuma
MVRDV

İSTANBUL İÇİN KENTSEL TASARIM PROJELERİ *

Aydan Balamir, ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyesi
aydabal@arch.metu.edu.tr

G Ö R Ü Ş L E R

P R O J E L E R

Kentsel Projeler için Hizmet Alımı

İstanbul Belediyesi'nin Küçükçekmece ve Kartal kentsel tasarım projeleri için ünlü mimarları davet ettiği sınırlı yarışma, Küçükçekmece için ekolojik tasarımın önde gelen ismi Ken Yeang'ın, Kartal içinse güncel mimarlığın parlak isimlerinden Zaha Hadid'in önerilerinin seçilmesiyle sonuçlandı. Formel yarışma düzeninde olmayıp, teklif alma esasında yapılmış olan sınırlı yarışmaya Türk mimarların davet edilmeyişi üzerine tepkiler var. Konu üzerine uzman görüşleri, projelendirme sürecinin kamuoyuna açık programlar çerçevesinde gelişmediği, ve niyetlenen kentsel dönüşüm girişimlerinin, kentin üst plan hedefleriyle açıklanabilir olmadığı yönünde. İstanbul'da kentsel projelerin hayata geçmesi ve kentin yönetimi konusunda kapsamlı bir tartışmayı yürütebilecek birikimli kişiler var. Burada değineceğim görüşler bu iddiayı taşımaktan çok, Türkiye'de şehirlerin içine düşürüldüğü kronik "tasarısızlık" durumuna ilişkin gözlemler ve yarışma üzerine izlenimlerle sınırlı.

İstanbul Belediyesi'nin büyük yatırımlı projeleri kamusal alanda tartışmaya açma ve şehri imar

etmedeki eksiklikleri, sadece İstanbul'un değil Türkiye'nin sürekli gündemi olma potansiyelini taşıyor. Öyle iken, profesyonel hizmet alım koşulları bakımından herhangi bir belde belediyesinden çok da farklı işleyişler gelişmemiş olması, hazin sonuçlar doğurmaktadır. Belediyece yürütülmüş iskele-köprü-park-cadde-konut vb. uygulamalarının çoğu hazindir. Türkiye'de mimarlık diye bir mesleğin olmadığını düşündürten, 3-D-max profesyonellerince çizilmiş projeler hazindir. Züppe isimlerle pazarlanan vasat mimarili sitelerin üretilmesinde teknisyen konumuna indirgenmiş meslek insanının hali de hazindir. Türkiye'nin hemen her yerinde, şehir mimarisi diye bir nosyonun kalmayıp salkım saçak sitelerle büyümenin kentleşme, emsal vermenin şehircilik, stiliğin mimarlık sayılması, dünya kenti iddiası taşıyan bir şehir için özellikle hazindir. Sessiz duran üniversitelerin hali hazindir. Meslek kuruluşlarının etkisizliği ve önemsenmezliği daha da hazindir.

Bu tablo içinde, belediyenin Küçükçekmece ve Kartal için yeni fikir projeleri edinmek üzere harekete geçmiş olması sevindirici bir gelişim. Önlem alınmazsa çöküntü alanları olmaya yatkın her

Zaha Hadid

Kartal ve Pendik için geometrik şekillerde oluşan yeni bir mimari ağ ortaya konuluyor. 2 yaka birbirine bağlanacak. Karayolu ve demiryolu bağlantıları ile konut alanlarını birbirine bağlayan yeni bir metropol oluşturuluyor. Yeni bir kimlik oluşturarak bunun var olan alana gömülmesi amaçlanıyor. Projede iş ve konut kuleleri yer alıyor. 2 bin 500 metrekareden 25 bin metrekare büyüklüğe kadar parseller olacak. Karşılıklı büyük kuleler yapılacak. Kenarlarda boş alanlar bırakılarak parklar yapılacak. Küçük binalardan büyük binalara doğru giden bir yapılanma olacak. Geometrik şekillerden oluşan değişik mimari parçalar birbiriyle birleşecek. Ağırlıklı iş kuleleri, az miktarda da konutlar olacak. Kültürel alan, opera evi, park, oteller, restoranlar, yat limanı ve marina yer alacak.

Jüri Değerlendirmesi

- . Projenin organize fikirleriyle biçimsel sunumu arasındaki güçlü ve özgün ilişki.
- . Projenin önerdiği 'düzenleyici ağ'ın esnekliği ve gevşek bir ızgara sisteminin, proje alanını çevredeki yapılaşmayla ve şartlarla bağlayacak şekilde başarıyla uygulanması.
- . Kullanımların ve yoğunlukların, kentsel ve mantıksal olarak alan üzerine başarılı olarak dağıtılması.
- . Uyum sağlayabilecek, düzenleyici bir çerçevenin, projenin gelecekteki gelişimi için bir donanım yaratacağı fikri.
- . Projenin, etaplama ve parselizasyonu kolaylaştırma potansiyeli.
- . Bu projenin geleneksel planlama elemanlarıyla ilişkisinin pratikliğinin vurgulanması: blok yapılaşma, değişik büyüklüklerde ve şekillerdeki parseller, yoğunluk düzenlemeleri ve mantıklı ama zorlayıcı olmayan kullanım dağılımları bu öğeler arasında sayılabilir.
- . Projenin dikkatli bir seviyedeki soyutlama anlayışı ve değerlendirme kurulunun, bu soyutlamanın gelecekteki münazaralar için uygun koşullar sağlayacağı fikrinde olması.

iki yerleşimin de nitelikli tasarım yoluyla canlandırılması, benzerlerine süreç olarak örneklik etmesi bakımından değer taşıyor. Türkiye'de bugüne kadar üretilmiş kentsel tasarım projelerinin gerçekleşme (gerçekleştirilmeme) oranları pek yüreklendirici bir tablo çizmese de, bıkıp usanmadan denemeye devam etmenin, Sisyphus cezasına çarptırılmış bir meslek grubu için direnç artırıcı yönleri olabilir. Yeni bir deneme için bu kez dünyaca ünlü mimarların davet edilışı ise, birinci kümeyi hedefleyen bir metropol için olağan stratejilerden sayılmalı; benzeri uygulamalar saymakla bitmez. Belirlenen isimlerin yatırımcı bulmaya katkısı olacağı, müellif faktörünün de bir nevi “Bilbao etkisi” yaratabileceği düşünülmüş olmalı. Yarıtılacak kaynakların Dubai kuleleri gibi yalnızca küresel finans ve tüketim yapılarına değil, kamusal yararı olan projelere de aktarılabilmesi umudu var. Kentin yönetimi konusunda gelişen tepkilerin ise, demokratik ve katılımcı bir kurulaşmanın gerçekleşmesi yönünde önemli kazanımlara yol açması umulmalı.

Önerilen Projeler

Kartal ile Pendik arasındaki terkedilmiş sanayi bölgesi için davet edilen mimarlardan **Kisho Kurokawa**, 1970'li yıllardan bu yana kentsel vizyonlarıyla bilinen, Metabolist akımın önde gelen ismi. **Massimiliano Fuksas**, cesur mimarisinin yanısıra, Avrupa ve Uzak Doğu'da kentsel dönüşüm projeleriyle de tanınıyor. Mimarlıkla sanat arasındaki sınırları eritişiyile öne çıkan **Zaha Hadid**, kentsel tasarımın da sınırlarını zorluyor; mimarlığındaki “yapay peyzaj” anlayışını güçlü kent kimliği, kent silüeti ve panoramasıyla üst ölçeklere taşıyor. Kartal projelerinin 29 Mart günü İstanbul'daki sunuş sıralaması, kentsel tasarım eğilimlerinden bir kesit vermesi bakımından ilginçti. Kurokawa'nın projesi eksenli, odaklı, omurgalı, klasik şehir strüktürünün iyi işlenmiş, çağdaş bir örneğini verirken, Fuksas işlevsel bölgeleme dışındaki klasik araçları reddeden dinamik biçimlenmeli bir planlamayı örnekledi. Hadid ise kentsel dönüşüme konu olan alanda, Pendik ile Kartal'ı mevcut yollarıyla birbirine bağlayan bir ağı örgü fikrinden yola çıkarak, oluşturduğu esnek gridin yeni doku ve yapı tipolojileri üretme olanaklarını sundu.

Küçükçekmece projesi için seçilen mimarlardan **Ken Yeang**'ın önerileri, milli park özelliklerine sahip bir doğal yapının yeniden kazanımına ve eko-sistemin onarımına yönelik plan kararları içeriyor; kaynak yaratmak üzere 7 yıldızlı otel gibi lüks tüketim odaklarının yanısıra, yenilenebilir enerjilerin kullanımı önerilmekte. Yeni malzeme ve teknolojilerin kullanıldığı özgün mimarisıyla bilinen **Kengo Kuma**'nın projesi, iki su kitesini bağlayan kanallar etrafında ve ana işlevlerin yer aldığı sürekli dev plakalar altında önerdiği yapılaşmayla biraz hayalci durmakla birlikte, depreme dayanıklı yapı konusunda hazırlıklı gelişti dikkat çekiciydi (sunuştta lastik

mesnetli taban izolasyon sisteminden örnekler yer aldı). Son yılların en cesur gruplardan biri olan **MVRDV** ise, iki tarafından suyla kuşatılmış kıstak şeklindeki kara parçasında yapay bir lagün daha yaratarak kıyı şeridini alabildiğine çoğaltan, yapıların suyla buluşmasının ön planda olduğu bir proje sundu.

Jürinin Zaha Hadid ile Ken Yeang'ın projelerini seçmiş olması, güncel tasarım eğilimleri yönünden savunulabilir bir karar. Konunun yasal çerçevesi ve projelerin uygulama olanakları, ayrı olarak değerlendirilmesi gereken bir konu. Küçükçekmece için Yeang'ın çevre etiğine dayalı programına öncelik tanımamak, kamu yararı açısından ağır bir sorumluluğu göğüslemek olurdu. Tasarım anlayışının güncelliği ve ana fikrin gücü bakımındansa, MVRDV'nin kışkırtıcılığı jüriyi yormuş olmalı. Kartal projelerine gelince, iki uç tutumu temsil eden Kurokawa ile Hadid arasında seçim yapmanın, dünyaya bakışla ilişkilenebilecek güçlüğünden söz edilebilir. Bir yanda sonuçları daha garantili görünen bir “*City Beautiful*” olanağının verdiği güven duygusu, diğer yanda daima yeni ve önde olanı kucaklamanın ve bu yolda elbette riski de göğüslemenin verdiği cesaret duygusu... Muhafazakâr modernlik ile radikal-devrimci modernlikler... Yerine göre anlamlı bir strateji olabilen *derrière-garde* ile gözüpek *avant garde*'ın ezeli cekişmesi.

Hadid'in akışkan formlarının mevcut dokuyla kaynaşabilme potansiyeli de apayrı bir konudur. Ütopya üretmede hayli tutuk olan ve *avant garde* eğilimlere derin kuşkuyla (hatta şiddetli öfke ve nefretle) bakılan bir düşünce ortamında, yasal gerekçeler ve bürokrasi alabildiğine incelik keskinleşebilse de, tasarım düşüncesi kalın ve küt halini sürdürür.

Kayıplar ve Kazanımlar

Sunulan projeler hemen uygulanabilirlik ve imara uygunluk ölçütlerinden ziyade, kent için kavram projeleri geliştirmenin zihinsel alıştırmalarını öne çıkarmakta. Herbiri ciddi emek ürünü olup, alışageldiğimiz *bon pour l'orient* projeler olmaktan uzaklar. Adı üzerinde, fikir projesi olduklarından, geliştirilmeye ihtiyaçları vardır. Meslek topluluğundan gelmekte olan ciddi düşünce ürünü eleştiriler, fikir projelerinin gerçekle buluşması için ufuk açıcı olmakta.

Türk mimarları bu evsafa projeler üretemezler miydi? Projeler hakkında olumlu görüşlerim, bugüne kadar eşi-benzeri görülmemiş oldukları anlamına gelmemeli. Dünya örneklerinin peşisıra ya da tamamen özgün olsun, nitelikli projeler her ortamda üretilebilir. Sorunun yanıtı kimin daha iyi yapabileceğine değil, sürecin işleyişine yönelik tahminler içerebilir ancak. Ulusal bir yarışmanın bu konuda yetersiz kalacağını iddia etmekten ziyade, üretilecek projelerin rafa kaldırılmasına nasıl seyirci

kalınacağını iddia konusu yapmak daha gerçekçi olur. Rafa kalkan ödüllü proje yerine, işin plansız-programsız parçalara bölünerek en düşük teklifi verene ihale edileceği, ve işleri en kısa zamanda en ucuza kotaracak diplomalıların hazırda bekleyeceği kestirilebilir örneğin. Serbest meslek kuruluşlarının bu düşük moralli ihale düzenine eleştirilerinin süreceği; meslek odasının ise mimarlığı savunmaktan daha önemli gündemlerinin olacağı da kestirilebilir. Kendi açtığı ulusal yarışmada (UIA Kongre Vadisi) yarışma âdâbını çiğneyen, projenin gerçekleşmesini engelleyip müellifiyle davalı olan, ve sonra da kendi bünyesi içinde düşük nitelikli çözümler üreten mevcut Mimarlar Odası yönetiminin, mimarlık mesleğinin toplumdaki kredisinde yol açtığı kayıpları hesaba katarak düşünmek gerekir.

Kanımcı bu sınırlı yarışmanın kazanımlarından biri, tasarım hizmeti almanın yöntemlerine ilişkin, belediye yönetimine yapılan canlı bir gösterim olmuştur. İşverene fikir projeleri sunmanın bir âdâbı ve bu âdâbın da bir maliyeti olduğu bir kez daha görülmüş, bilinenler pekişmiş olmalıdır. Yarışma, meslek gündemimizi bir süredir yanlış bir tartışma ekseninde meşgul eden şehir plancısı-mimar çekişmesi açısından da anlamlı olmuştur. Bu konuda mevcut Oda yönetiminin sergilediği talihsiz meslek şovenizmine kaymadan, aslolanın nitelikli tasarım için ekip çalışması olduğu mesajı alınmış olmalıdır. Yarışma pratiğinin pek sık rastlanmayan, izleyicilere açık sunuş ve açık jüri değerlendirmesi de, kanımcı bir diğer kazanımdır; sürecin başından sonuna açık olması elbette daha büyük kazanç olurdu.

Başkan Topbaş'ın meslek çevrelerini hayli kızdıran konuşmasında, altı çizilebilecek şunlar var: “yabancı mimar” şeklinde ortaya konan düşünce biçimine karşı mimarlığın evrenselliği; mimarlıkta her zaman, önde olanlarla izleyenler olduğu gerçeğinin “belli bir ekol ve seviyedeki gruplar” şeklinde yalın ifadesi; dünya ölçeğinde “bir numara” olmayı hedeflemek; “arzumuz bizim mimarlarımızın da dünya platformuna çıkmasıdır” temennisi; ve son olarak da, küçük belediyelere yönelik, “kusura bakmayın kara bitti, gelişigüzel bir kent sürmesine müsaade edemeyiz” uyarısı.

Müsaade edilmediğini görebilmeyi diliyorum. Tasarım evrensel olsa da planlamada geliştirilecek çözümler için yerel bilgi ve öngörülerin zorunlu olduğunu; İstanbul için deprem merkezli stratejiler uygulanmazsa, tüm kentin doğal olarak bir Hadid açıklhava müzesine dönüşeceğini hatırdan tutan belediye yönetimleri diliyorum. Meslektaşlarıma, genel durumun muhasebesini serinkanlılıkla yapabilecek gözlem ve özeleştirici keskinliği diliyorum. Meslek topluluğumuza, mimarlık pratiği üzerindeki etkisizliğimizin aşılabilmesi için mücadele edebilecek, mesleğin toplumdaki kredisini tekrar yükseltebilecek Oda yönetimleri diliyorum. Başkan Topbaş'ın, Mimarlar Odası'nın tepkiselliği üzerinden stratejik

adımlar atıyor olmamasını, bu projelerin ranta yönelik kılıflar olmamasını da diliyorum.

“Yabancı Mimar” Tepkisi

Türkiye'de zaman zaman meslek gündemine yerleşmiş olan “yabancı mimar” sorunu, bugünün koşullarında savunulabilecek bir rasyonel taşımayı. Her alanda hızla küreselleşilirken, ve Türk mimarları da yurt dışında her çeşit meslekî hizmeti verirken, konuya çifte standartla yaklaşılamayacağı kuşkusuz. Türkiye'de iş yapmakta olan ismi duyulmamış yabancı mimarların “ünlü mimarlar” olarak pazarlanmasına ve yerli taşeronlar edinilmesindeki ilkesizliklere duyulacak tepki, özgün ürünler veren birinci kümeden mimarların fikir projeleri önermesine duyulabileceğinden çok daha fazla olsa gerektir.

Hâl böyleyken, Mimarlar Odası'nın mevcut yönetimi tarafından yapılan basın açıklaması, “Sinan'ın kenti” klişeleri, “kendi öz mimarlığımız ve mimarlarımız” övünmeleri ve Sinan'a şikayet söylevleriyle, bir kültürel sığılık belgesi olarak durmaktadır. Türk mimarlarının Sisyphus cezasına çarptırılmış olmasına şaşmamak gerekir; ölümler dünyasında sil baştan anlat dur... Geçmişe kitlenip kalanların, “Sinan dirilip gelse ne yapardı” şeklinde kehanetlere gereksinimi olabilir. Yardımcı olmak üzere birkaç önermede bulunayım: Küçükçekmece ve Kartal'ın haline ağlardı. Bu şehirde tez bir mimar ocağı tesis edilip, başına kabiliyetli bir mimarbaşının atanmasını emrederdi. Kefere diyarından mimarbaşılar çağırılması tavsiye edebilirdi. Belki Zaha Hadid'i de ümmetten bilerek alnından öper idi... Sinan dirilip gelse, bugünün bilgisi ve anlayışlarıyla yapmak isteyebileceklerine, önce Oda yönetimi karşı çıkardı!

Her fırsatta İstanbul'un binlerce yıllık tarihi ve Koca Sinan'ın mirası üzerine övünmeler, ve beraberinde, daha kısa tarihi olan ülkeleri küçümseme ifadeleri, insana hüzün veren bir “müflis saraylı” tablosu çizmekte. “Peki elinizdeki hazineyi nasıl bu hale getirdiniz” sorusuna verilecek yanıtlar, mimarlığın dışından olduğu kadar içinden de aranmalıdır. Türkiye'de çok iyi mimarlar vardır, iyi mimarlık talebi olmayanlara uygun performansta bulunanlar da. İkincilerin varlığı, yasal evraklarında Oda ve Belediye onayları bulunan projelerin büyük çoğunluğunda kayıtlı olsa gerek. Etrafa bir bakmak da yeterlidir; bırakılacak mirasın günlük kayıtları içinse, turizm ve konut reklamlarındaki mimarî pornografiyi izlemek yeterli olur. Ne tarihî mirasın korunabilmediği ne de nitelikli bir modern pratiğin oluşabilmediği Türkiye'de meslek topluluğunun asal sorunu, ünlü mimarlardan hizmet alımı değil, nitelikli tasarım hizmetinin talebi ve arzındaki eksikliklerdir. Asal sorun, mimarlık kültürünün eksikliğindedir.

* Bu yazının daha uzun bir şekli Arredamento Mimarlık dergisi Mayıs 2006 sayısı için hazırlandı; kısa hali Bülten'den önce Radikal'de yayınlandı (15.4.2006): <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=184454>

BOĞULAN İSTANBUL İÇİN YENİ MERKEZLER

Suha Özkan, Mimar ODTÜ-AA Londra - Kartal Küçükçekmece Proje Teklifi Süreci Uluslararası Yöneticisi ve Değerlendirme Kurulu Üyesi

Kentlerin kan ve can damarları trafiktir. Kentlerde tıkanan dolaşımın çözümlerinde, nedense planlama bilmeyen teknik sorumlular da, kısa vadeli gösterişe önem veren yöneticiler de hep yol ve kavşak verimliliğini hedefleyen önerileri benimserler. Sonunda kısa bir süre rahatlamış görünen trafik daha çok taşıt çeker ve yeniden onulmaz bir biçimde tıkanır. Bu yanlış tutumun Dünya'da binlerce örneği vardır ama bir türlü terk edilmez. Çünkü basit mantığa doğru gelen bu tür çözümler hemen destek bulurlar. Hemen izlenecek denli gösterişlidirler ve bilinen proje ihale koşulları ile de kısa sürede uygulanabilirler.

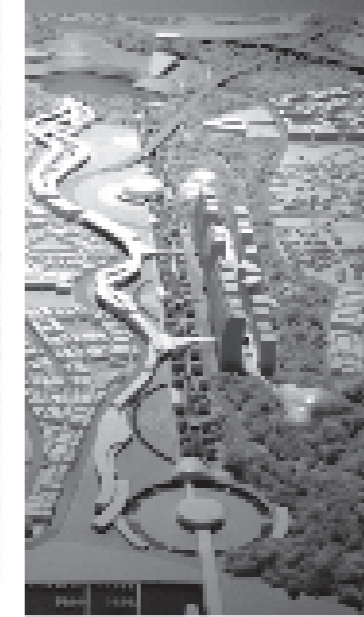
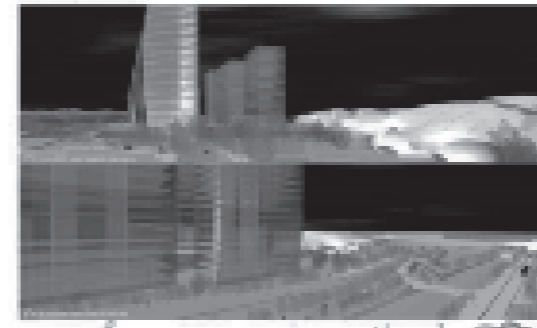
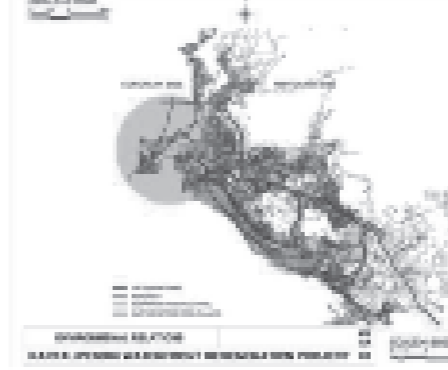
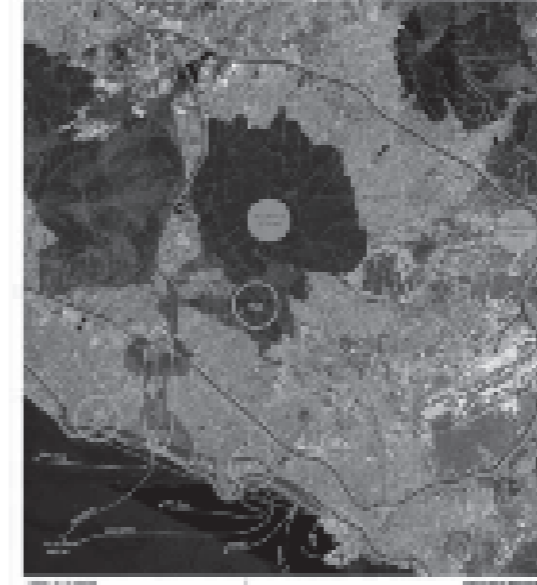
İyi niyetlerinden kuşku duymak istemediğim kent yönetimleri böyle kısa vadeli çözümlerle birçok kenti öldürmeseler bile süründürmektedirler. Kahire 1960'larda başlayan beton üst-geçit projeleri ile birçok tarihi meydanlarını yitirmiştir ve kentin tarihsel ölçeği neredeyse yok olmuştur. İçinde barındırdığı Roma kentinden daha çok sayıda kayıtlı tarihi eserlere rağmen bir kavşaklar karmaşasına dönmüştür. Yeni gelişim alanlarını açılması fikirleri ancak 1990'larda planlanmaya başlamıştır. Şimdi, kendileri sorun olmuş o alt-üst geçitlerin nasıl yok edilecekleri söz konusudur.

Benzer bir oluşum Cakarta'da yaşanmaktadır. Tıkanan kent dolaşımına seçenek kenti boydan boya kat eden "paralı ekspres" yol, zamana karşı parası olanların ulaşımını kısıtlı da olsa çözmüş gibi görünse de kentin tüm yolları yetersizdir. Bu uygulamadan sadece, bir yoksullar kenti olan Cakarta'da "tercihli yol" işletmesi yapan, Başkan Suharto'nun çocukları olağan dışı bir biçimde nemalanmışlardır. Tıpkı Kahire'de "Devlet"e yakın müteahhitlerin nemalandıkları gibi. Şimdi Cakarta'yı ortasından tam anlamı ile bir bıçak gibi bölen bir paralı yol vardır ve o yolun dışında dolaşım olduğu gibi tıkanık sürmektedir.

Oysa gelişen Paris'te bir tek ciddi yanlış yapılmıştı. "Paris'in kalbine saplanmış bir bıçak," olarak adlandırılan 46 katlı Tour de Monparnasse yapısı öylesine bir tepki almıştı ki iş alanları için başka çözümler şart oldu. Yalnız iş çevresi ve gökdelenlerden oluşan La Defense alanı Sen ırmağının karşı yakasında eski kente baskı oluşturmayacak kadar uzakta planlandı. Başlı başına pek çağdaş olmasa da çağcıl "İş Merkezi" mimarlığının bir ortamı olarak gerçekleştirildi. Bu alanda, François Mitterand'ın "Grand Projets" kapsamında uluslararası yarışma ile elde edilen

G Ö R Ü Ş L E R

P R O J E L E R

Kisho Kurakowa

Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleri Kisho Kurakowa Toplam 580 bin hektarlık alanda 50,1 hektar teknopark alanı, 130 hektar sahil, 75 hektar iskeleler, 45 hektar taş ocağı gölü ve 48 hektar marina olacak. Çok önemli turizm noktaları içeren, trafik ve ulaşım sistemini hedef alan bir proje. Taş ocağının bulunduğu bölgeye park ve dağı tesisleri öneriliyor. Teleferikle sahilden yukarıya çıkış sağlanarak turizm amaçlı kullanım öneriliyor.

Taş ocağında oluşturulan göletten denize bir su kanalı yer alıyor. Kanalin her iki yanında 2,8 kilometrelik yeşil alan ve yayalar için gezinti aksı yer alıyor. Yayalar bu alanda cadde ve trafikle karşılaşmayacak. Bu alanın bir tarafında 'yılan bina' olarak tanımlanan kıvrımlı yapı blokları öneriliyor. Bu bloklar butikler, kafeler, alışveriş merkezleri, sosyo kültürel birimler içerecek. Diğer tarafında da 'duvar yapı' olarak adlandırılan çok katlı 20 binadan oluşan merkezi ticaret bölgesi yer alıyor. Bu aks Paris'teki Champ Ellyse gibi bir şehir aksı olacak. Kanal etrafı dinamik mimariyle çevrelenecek. Eko koridorda farklı türde hayvan ve bitki türleri olacak.

Bölgede yüksek teknoloji parkı kurulacak. Endüstriyel işletmeler bu bölgeye yerleşecek. Teknopark bu bölgede yer alacak. Konut alanları güneyde yer alacak. Farklı işlevlerde 2, 3 ve 4 katlı binalar yer alacak. Kültürel tesisler, konferans merkezi, raylı sistem istasyonları, 100 ve 60 metre yüksekliğinde binalar, alışveriş merkezleri, otel ve cami olacak.

3 yat limanı ve feribot iskeleleri yer alacak. Marina 5 yıldızlı otel yer alacak. Kafeler, restoranlar ve şeffaf yapılar olabilir. 3-4 katlı oteller yapılabilir. Dağdan denizin görülmesi için yüksek binalar sahile önerilmiyor. Marina bölgesine alışveriş merkezleri, tatil köyleri gibi uluslararası düzeyde 2-3 katlı yapılardan oluşan turist köyleri yapılması planlanıyor.

ODTÜ'nün eski hocalarından Johan Otto von Sprekelsen'in Tête la Defense (La Defensin Başı) yapısı ile Kisho Kurakawa'nın Pasific Tower (1988-1992) gibi iki önemle anılan iki yapı da mevcuttur.

Ben öğrencilik yıllarımda İstanbul'daki ilk köprüye karşı olan grubun içindeydim. 1968 yılında Konusu Üsküdar olan Kentsel Tasarım Master tezime belge derlemek için gittiğim Çemberlitaş'daki İstanbul Nazım Plan Bürosundan 23 yaşında Rahmetli Mithat Yenen tarafından bu karşıtlığım nedeni ile kovulmuştum. O zaman bizim tezimiz İstanbul'da Doğu ve Batı arasındaki işlevsel farklılığın pekiştirilmesi ve iki ayrı büyük kent olarak ele alınmasını savunmakta idi. Birinci köprünün ikinciyi ve nicelerini zorunlu kılaacağını ve kısa zamanda Boğaz'ı o zamanlar belki de Dünya'nın en kirliliği olan Haliç'e dönüştüreceğini savunmakta idik. Ne denli haklı olduğumuzu kendi yaşamım içinde görmem ancak üzüntü kaynağı olmaktadır.

İstanbul köprüleri üzerine tartışmalar üçüncü, dördüncü ilh. Sürerken ilk kez İstanbul kent merkezinin üzerindeki basıncı azaltma konusunda gerçekçi ve nesnel çözüm önerisi (İBB) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Kadir Topbaş'ın, Türkiye planlama ve kentsel tasarım ortamının büyük güvenini kazanmış "İstanbul aşığı" Hüseyin Kaptan'ın başkanlığında kurduğu (İMP) İstanbul Metropolitan Planlama Bürosu'ndan geldi.

İMP'nin büyük projeleri için birer birer açtığı ulusal yarışmalara olan ilginin azlığı, kaygı verici idi. Türkiye'deki Kentsel Tasarım bilgi ve bilincinin yetersizliği ise her geçen gün kanıtlanmaktadır. En son kazanacak proje bulamayan Ünye yarışması çarpıcı bir örnek değil midir? Yeni bir bakış açısı ile önemli projeler için uluslararası ortamdan yararlanmak fikri, bir takım riskler taşısa da çok çekici idi. Eldeki uluslararası ortama sunulabilecek dört projenin ikisi Kartal ve Küçükçekmece önemli iki odak noktasıydı. Kentin Doğu ve Batı ortamlarında metropoliten merkezden yeterince uzak ve birer iş, konut ve kültür odağı olmaya uygun alanlardı. Uluslararası ortamdan proje edinme işinin yönetimini severek ve gönüllü olarak üstlendim.

Kartal'da eski çimento fabrikası alanı bu fabrikaya hizmet eden taşocakları ile terk edilmiş bir dizi fabrika alanlarının planlama için 550 hektarı aşan bir alan için çözüm bekliyordu. Salt bir rastlantı olarak, bu alan Paris La Defense alanına eşitti. Hesabımıza göre iki milyonu aşan bir nüfusa hizmet edecek tüm, iş konut, park kültürel ve yönetsel yapıları ile bütünleşik bir merkezin İstanbul'un metropoliten merkezinin üzerinden büyük bir yükü alacaktır.

Benzeri bir ortam da Küçükçekmece kıstağı idi. Türkiye'nin Batı karayolu bağlantısını da taşıyan bu alan hem çevresel değerler açısından duyarlı, hem de azarının maddesel değerleri açısından çekiciydi. Bu alan üzerindeki baskı ancak planlanmış bir gelişim ile denetlenebilirdi.

Kartal'da iş, konut ve kültür temelinde yapı yoğunluklu, Küçükçekmece'de ise dinlenme ve kültür ağırlıklı düşük yapılaşma isteyen planlama hedefleri vardı. Kartal'a çağdaş kentsel tasarımda iz bırakmış üç tasarımcıyı, Küçükçekmece'ye de doğal ve çevresel değerlere duyarlı üç tasarım gurubunu çağırdık.

Değerlendirmeleri Nisan 2006'da yapılan projelerin sunuşu –belki de Dünya'da ilk kez- basına ve STK'lara ve akademik ve profesyonel kentsel tasarım ilgililerine açık olarak yapıldı. Kısacası Değerlendirme Kurulu proje seçimine girmeden kendisini çeşitli ilgi ve etki guruplarının görüşlerini alma olanağı bulmuştu. Bu olanağın nasıl bir yenilik olduğunu anımsatmak gerekli mi? Sanmıyorum. Ben ve benim gibi Türkiye'de mimarlık tartışmalarını özleyen onca kişi heyecanlarını saklamadılar.

Değerlendirme sonucu kopan eleştiri ortamını saygıyla karşılıyor ve normal olduğunu düşünüyorum. Ama bu eleştiri ortamını Değerlendirme Kurulu Raporu'nu okumadan oluşmasının affedemiyorum. Çünkü o raporda eleştirilen konuların çoğunun Değerlendirme Kurulu tarafından da paylaşıldığı gerçeği göz ardı edildi.

Burada yinelemeye gerek yok herkes biliyor ve danışıyor. Arkitera.com, mimdap.org, yapi.com.tr başta olmak üzere Türkiye'deki tüm mimarlık iletişim ortamları bu konuyu işledi. Ben de kendi görüşlerimi hiç zaman geçirmeden bu ortamlara sundum. O ortamlardaki tartışmaların nitelikleri dedikodudan yakınmaya giden bir serzeniş dizisi de olsa içtenlikle belirlenmiş ve paylaşılmış görüşlerdir. Bu görüşlerden yararlanılacağına eminim. Çünkü 1966 yılında Beatles'ın Beyaz Albümünde dedikleri gibi "Hepimiz Dünya'yı değiştirmek istiyoruz" (We all want to change the World) Bu "iyi niyetten" kimsenin kuşku duymadığını izliyorum. Yanlışlar elbette vardır. Yanlışlardan ancak yapıcı ve değişirici eleştiri ile geri dönülebilir. Gereken eleştiri ortamını da yarattığımızı inanıyorum.

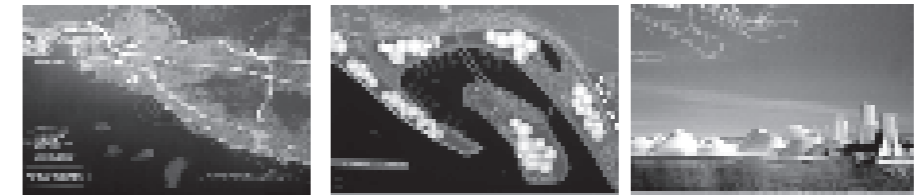
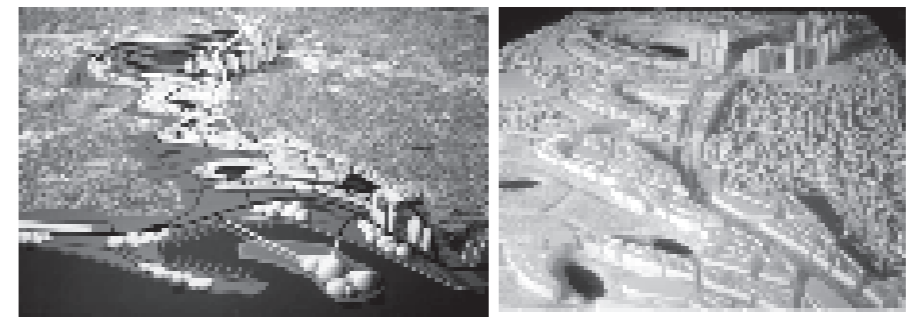
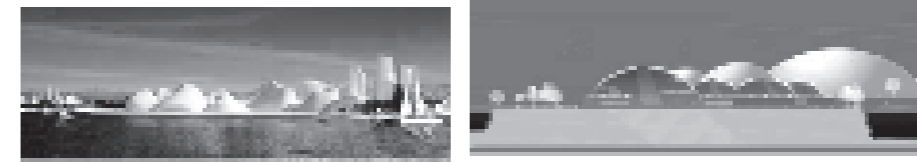
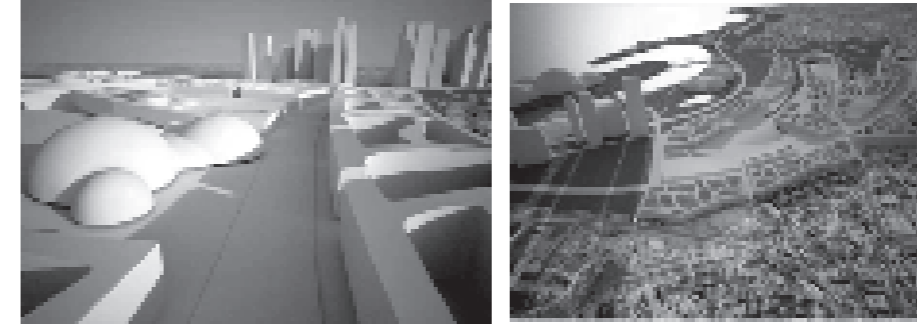
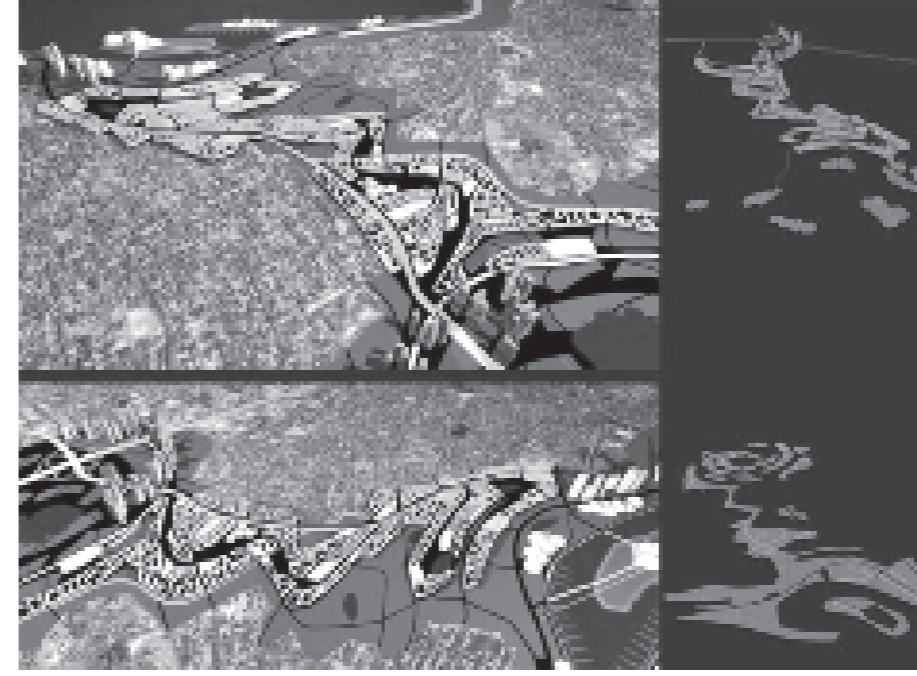
Ama özellikle Bilgi Üniversitesi'nin İhsan Bilgin liderliğinde "politika"ya değil de "proje"ye yönelik toplantısı üstün nitelikte idi. Bence mimarlık ortamının özlediği düşünce iletişimi ortamı gelişmektedir. Umarım zaman içinde tartışmaların ve eleştirilerin katkıları ile sunulan projeler de gelişecek ve İstanbul'un değişimi geçici ve göstermelik çözümlerle değil yapısal değişikliklerle çözümlenecektir.

Not: Bu yazıda *arkitera*, *mimdap*, *yapi* sanal ortamları ile *Milliyet* gazetesi ile *Arredamento - Mimarlık* dergisinde yayınlanmış olan görüşler yinelenmemiştir. Suha Özkan'ın tutumunu ve düşüncelerini daha iyi öğrenmek isteyenler o kaynaklara başvurmalıdır.

Massimiliano Fuksas

Kartal taş ocağının etrafında yeşil alan yer alacak. Kongre alanları, müzeler, kültürel alanlar marinada yer alacak. Minimum yüzde 15, maksimum yüzde 25 bina yoğunluğu bulunacak, kalanı yeşil alan olacak. Planda bina ve yeşil alan dağılımı sabit, ancak üzerinde istenilen şey yapılabilir. Taş ocağı etrafında yüksek yapı binalar var. Halka açık alanlar ağırlıkta olacak. 300 bin kişilik bir proje.

P
R
O
J
E
L
E
R

İSTANBUL'U ISKALAMAK

Kemal Nalbant

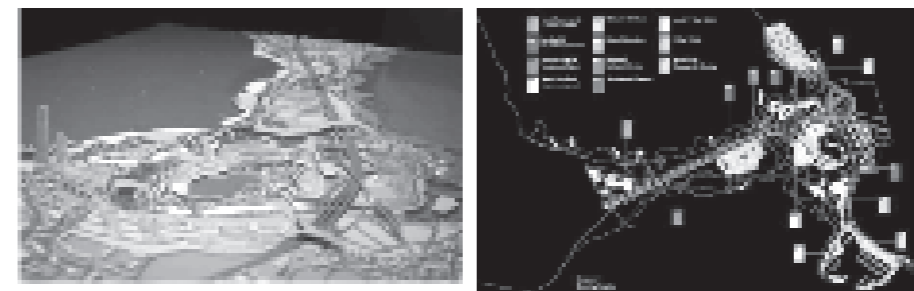
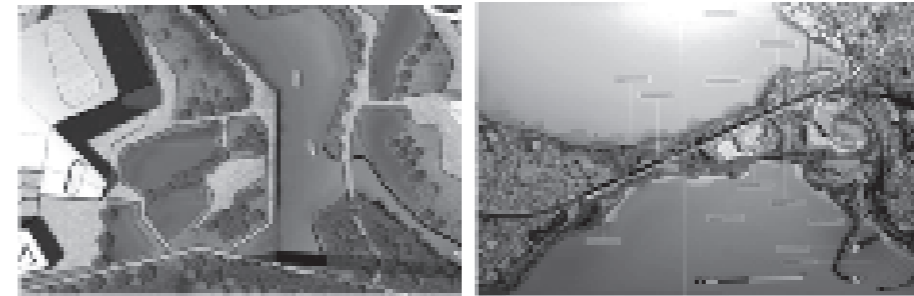
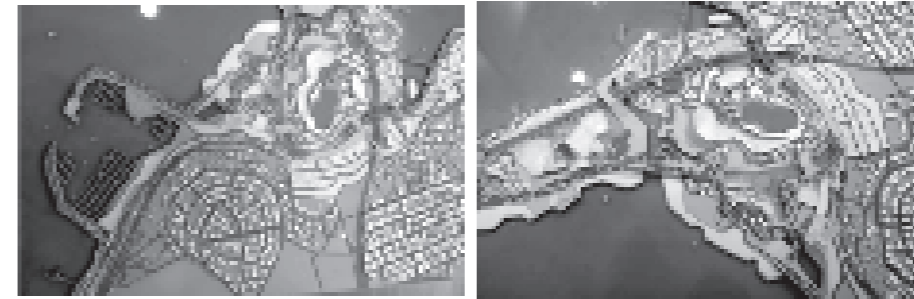
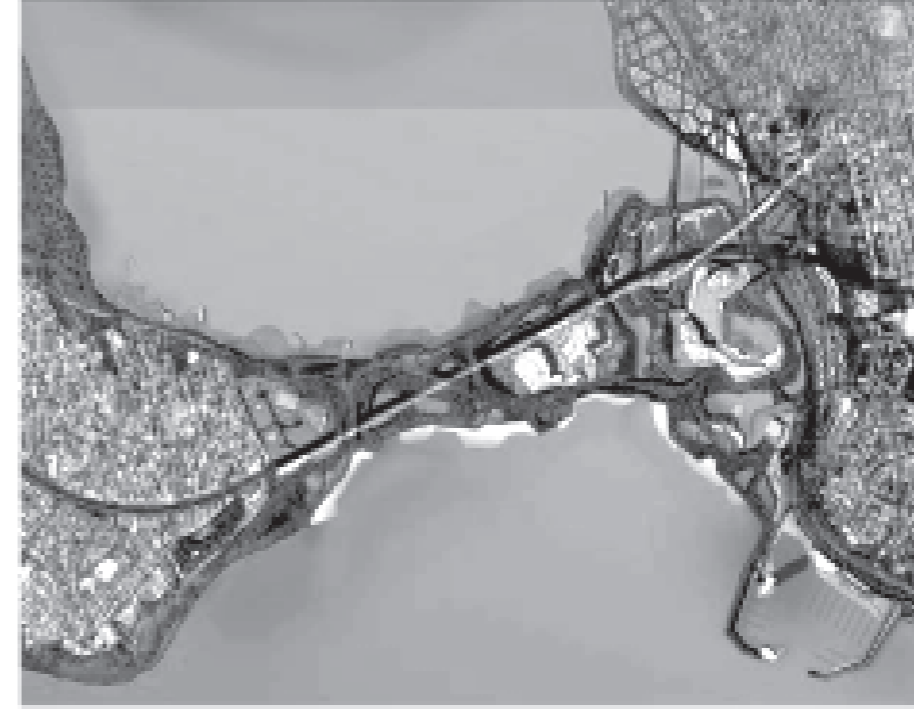
Biraz da AB ile müzakere sürecinin etkisiyle çok hızla yapılan yasaların tozu dumanı altında geçirilen Kentsel Dönüşüm Yasası'nın etkileri yavaş yavaş görülmeye başlandı. Aslında, elli yıldan başlayarak hızlanan çarpık kentleşme sürecinin yaşadığı tıkanıklık; bir yandan uydu kentler vb. sitelerle kendine yol açmağa çalışırken, Özal zamanının bir buluşu olan ıslah imar planları da çözüm olamıyordu. Mühendis gözlüklü teknokrat zihniyet bu kez de "Kentsel Dönüşüm Yasası" ile daha radikal bir bakış açısı getiriyordu. Yasa'nın kurgusu "dönüşmesi" öngörülen alanlarda bir tür yap sat düzeni ile yüksek yoğunluklu apartmanlar yaparak gecekondulardan kurtarılmasını öngörüyordu. İlk aşaması olan arsaların ele geçirilmesi başarılı gözüküyor(Bkz. Esenboğa Yolu/Ankara), ancak sonrasında bu alanlara "TOKİ güvencesi" ile yapılacak silo apartmanların* gerçekleştireceği dönüşümün, en geç 20-30 sene içinde bir kez daha kentsel dönüşüm projesi ile yeniden kurtarılacağı daha şimdiden seziliyor.

İşte tam da bu noktada Nisan başında İstanbul Belediyesi'nin Kartal / Küçükçekmece Kentsel dönüşüm projeleri gündeme geldi. Ve belki de ilk kez gündemi bir ölçüde mimarlıkla buluşturdu. Bu süreç yasada kurgulanandan daha farklı, çok boyutlu ve karmaşık bir yapıda olmasına karşın, her kesimden mimarların, eleştirmenlerin, yazarların salvolarıyla geçti.

Bu çok boyutluluk meselesi önemli. Zira, hem kentsel ölçekte projeler/planlar oluşu, hem yarışma mı teklif mi belirsiz bir yöntemle yola çıkışı, çağdaş mimarinin önemli isimlerinin tasarımları oluşu, Türk mimarlarının süreçte dışarıda bırakılması, meslek camiasının hemen her kesiminin bir ölçüde tartışmaya katılması, özetle neredeyse bir roman oluşturacak kadar çok unsurun biraraya gelmesi, olaya bakışınız bu farklı veçheleri dikkate almadığında hep birşeylerin ıskalandığı görülecektir. Bu boyutların ilki söz konusu kentin İstanbul oluşu. İstanbul gibi bir şehirde belki de tarihi boyunca ilk

G Ö R Ü Ş L E R

P R O J E L E R

Ken Yeang

Plan, ekoloji ile şehir hayatı arasında denge kurarak, eko sisteme zarar vermeden bir şehir ortamı yaratmayı hedefliyor. Trafik eko sistemin dışında tutuluyor. Daha fazla geçişli yaya geçişlerinin öngörüldüğü, sakin bir şehir hayatı planlanıyor. Parklar ve servis yolları ağırlıkta olacak. Karayolları gizlenecek. Proje doğaya ve yayaya değer veriyor. Yeşil donatı alanları, otopark, park alanları, marina, 7 yıldızlı bir otel ve aquapark yer alacak.

Jüri Değerlendirmesi

Projesinin ana amacı, çevreyle ilgili sosyal, fiziksel ve ekonomik olarak maksimum faydayı sağlamaktır. Proje, toplum yapısını, kültürel yapıyı göz önüne alan, aynı zamanda çevreye duyarlı, dengeli bir yapılanma önermektedir.

. Projenin, içinde bulunduğu ve önemli bir rol oynadığı büyük ölçekteki eko sisteme ve arazinin kendi mikro-ekolojisine karşı duyarlılığı.

. Programın yeşil tematiği ve proje içerisinde yeşil alan kullanımının önceliği ve baskınlığı.

. E-5 karayolunun ikiye böldüğü arazi parçalarının dikkatli bir biçimde birleştirilmesi.

. Mimarının, peyzajın içine beraber var olmaya dayalı bir ilişkiyle entegre edilmesi.

. Sahil dolgularının kamusal kullanımlar ve uygun ekolojiler yaratma adına düzeltilmesi.

. Marinanın iyi konumlandırılması.

. Kamusal kullanımın önceliği ve bunların zekice yapılmış karışımı.

. Proje öğelerinin mantıklı konumlandırılması ve bunların etaplamaya olanak verecek şekilde arazi içerisinde ayrı gelişebilme olanağının olması.

. İyi organize edilmiş dolaşım sistemi.

. Projenin ve öğelerinin gerçekçi niteliği.

. Arazi ve çevresindeki mevcut ve yeni öğelerin sinerjik ilişkiler kuracak şekilde geliştirilmesine yönelik güçlü çaba.

kez bu büyüklükte kentsel operasyonla karşı karşıya. Ama burada, Kazakistan'ın Astana'sında (yakın zamana kadar Akkola diye bir köy) veya Singapur'da, Cakarta'da, Shenzhen'deki gibi kentsel gelişim projesi yapmak ne ölçüde model oluşturur? "İstanbul 27 yüzyıllık bir kent.... Roma İmparatorluğu'nu yaşamış, Doğu Roma İmparatorluğu'na 10 yüzyıl, Osmanlı İmparatorluğu'na 5 yüzyıl başkentlik etmiş... Böylesi yok yeryüzünde... Kültür üretmiş, kültür yaymış, ışık saçmış... Hep kentliliğin okulu olmuş..."¹ diyen Cengiz Bektaş'a hiç mi kulak vermeyelim? Hele ki projeler için belirlenen isimlerin hadi yatırımcı bulmaya katkısı olabileceğini biran için düşüsek bile; **müellif faktörü**'nün de bir nevi Bilbao etkisi yaratabileceğini nasıl düşünürüz? Veya 1 yüzyıldan gerisi için kent adına hiç bir şeyini bilmediğimiz Sydney şehri ile Utzon'un Opera binasının yarattığı rezonansın benzerinin yakalanmaya çalışıldığını düşünmek biraz safdillik değil mi? Sonuçta, küçücük bir Bilbao Kenti gibi, ya da Kazakistan'ın steplerinde bir köyden çağdaş başkent yaratmak hevesinde olan Astana gibi, ya da çölden bir Sydney çıkarmak peşinde olan görgüsüz Dubai gibi; İstanbul, bu kadar büyük kent parçalarının planlanmasını, kapılarını böylesi ardına kadar açarak mı yapmalı idi? Yani bir an için Paris'in, Roma'nın, Londra'nın, Prag'ın, Viyana'nın niye bu Bilbao efektini düşünemediği için şüpheleniyoruz?

İşin ikinci boyutu ise Master Plan (Nazım Plan), Planlama ve Kentsel Tasarım üzerine. Bu boyutu en karmaşıklarından, zira Nazım Plan Büroaları'nın 1980 darbesinin ardından feshedilmesinden bu yana, yaklaşık 30 senedir bütün metropollerimiz gibi İstanbul'un da mevzii planlar vb. gibi palyatif, lokal çözümlmelerle geliştiği biliniyor. Şu andaki Belediye yönetimi kimilerine göre 300, kimilerine göre 600 mimar, plançı vb. uzmanların çalıştığı İstanbul Metropolitan Planlama (İMP) Bürosu'nu oluşturarak, en azından kendinden önceki 5 yönetimin dikkate bile almadığı bu önemli sorunu mercek altına almıştır. Ancak bu büro daha başlangıçta yalpalayarak işe girişmiş, üzerinde beslenen umutları tedirgin kılmıştır. Hemen bu noktada; Mimarlar Odası İstanbul Şubesi "... 2005 tarihinde bitirilmiş olması gereken, buna karşın henüz envanter çalışmalarının hazırlanması aşamasında olduğunu bildiğimiz İstanbul Metropolitan Alan Stratejik Planlama çalışmaları henüz sonuçlandırılmamıştır plan üzerinde toplumsal uzlaşma sağlanmamış olmasına karşın; ... İstanbul, merkezi hükümetin ve İstanbul Büyükşehir Belediyes'i'nin işbirliği ile yoğun bir "rant projeleri" ablukasına alınarak, belirsiz bir kaos ortamına sürüklenmektedir"² diyor....

Bir an için düşündüğünüzde bu plan o tarihte bitse idi, 10 milyonu aşkın insanın yaşadığı bu Metropol'de herşeyi çözecek mi idi? Yani bu stratejik plan, nazım plan her neyse "Kanser" in ilacı mıdır?

İstanbul'un Doğu ve Batı yakalarının iki uc noktası olan Kartal ve K. Çekmece'de (Kartal' da eski çimento fabrikası alanı, bu fabrikaya hizmet eden taş ocakları ile terk edilmiş bir dizi fabrika alanı, Küçükçekmece'de ise son derece önemli bir doğa parçası üzerindeki baskı acil bir çözüm beklemiyor mu idi) makro ölçekte metropoliten merkezden yeterince uzak yeni merkez tasarımlarını içerecek "Kentsel Dönüşüm" projeleri bugün olmazsa yarın karşımıza gelmeyecek miydi?

Tabii bu iki unsur'un çelişkili hali, bütün bu süreç boyunca son derece ciddi irdelemeleri yapan Haydar Karabey'e "Biz şehircilik öldü derken, bunu bu kadarını da kastetmemiştik Tam tersine vaziyet planı üreticisi şehirciliğin, yatay blok-düşey blok şehirciliğin artık çağdaş dünyada varlığının sona erdiğini kastetmiştik." Bu projelerin kentsel, metropoliten bağlam ile kurdukları, kültürel, sosyal, rasyonel ilişkiler nerede, her bir dönüştürme projesinin diğeri ile olan etkileşimi, çevresi ile ilişkisi, "**şu bizim İstanbul'a etkisi nedir?**" sorularını sorduruyor. Devamla "mimarlığın kentsel bütünlüğe, kentsel bağlama bunca yabancılaşması ve ona yalnızca bir imar planına, plan notlarına müteahhitler tarafından yeniden yorumlanacak bir imar durumuna indirgemelerinin kabul edilemezliği"³ yorumlarını yapıyor.

Bu konuda Aydan Balamir ise, "burada değineceğim görüşler İstanbul'da kentsel projelerin hayata geçmesi ve kentin yönetimi konusunda kapsamlı bir tartışmayı yürütmekten çok, Türkiye'de şehirlerin içine düşürüldüğü kronik "tasarımsızlık" durumuna ilişkin gözlemlerimi aktaracak"⁴ derken kendini alamayıp, "Türkiye'nin hemen her yerinde, **şehir mimarisi diye bir nosyonun** kalmayıp, salkım saçak sitelerde büyümenin kentleşme, stilistiğinin mimarlık sayılması, dünya kenti iddiasını taşıyan bir şehir için özellikle hazindir"⁵ diyor.

Devamla "önlem alınmaz ise çöküntü alanları olmaya yatkın her iki yerleşiminde **nitelikli tasarım** yoluyla canlandırılması, benzerlerine süreç olarak örneklik etmesi bakımından önem taşıyor" Önce genel planlama, daha sonra parçalar üzerinde tekil mimarlık anlayışından vazgeçilerek, önce yerleşimin genel mimarisi hakkında bir fikir sahibi olup, planlamayı alt ölçeklerle birlikte geliştirme disiplinini artık yerleştirmek gerekiyor. Bunun için de, kentsel tasarım hizmetlerini yarışma düzenine açarak alenileştirmek ve meslek ortamındaki tartışma zeminlerini zenginleştirmek zorundayız"⁶ diyerek önemli bir saptama yapıyor.

Fakat bu söylenenleri hayata geçirmenin yolu yine kendisinin söylediği gibi "bu konuda mevcut Oda yönetiminin sergilediği talihsiz meslek şovenizmine kaymadan, aslolanın **nitelikli tasarım** için ekip çalışması olduğu mesajının alınması" mıdır? Bugün bazı üniversitelerde Kentsel Tasarım ve Peyzaj

mezunu lisans düzeyinde mimari nosyonu olmayan öğrenciler yetiştirmiyor muyuz ve/veya Mimarlık ve Şehir Bölge Planlama bölümlerinden mezun olanlar, deyim yerindeyse kanın ya da organın hücre yapısını bilmeden dolaşım üzerine, ya da tam tersi dolaşım niteliklerini bilmeden sadece hücreler hakkında fikir sahibi olarak mesleklerini yürütmüyor mu?

Bundan dolayı İstanbul'da yaşananların hem sorunlu, hem de ciddi yeni potansiyelleri taşıdığı tesbitini bir kenara koymalıyız. Ve Kentsel Tasarım için, hem bu projelerin süreci ve sonuçları üzerine, hem de yürürlükteki mevzuatlar ile eğitim düzeyi ve biçimi üzerine, yeniden bakarak, bütün meslek ortamı için kişilere sarılmadan bu alanda, daha zor ve uzun bir yolumuz olduğunu söyleyerek işin süreci üzerine göz atabiliriz. En azından mimarlarımızın "kentsel bina", kentsel bağlamı içinde barındıran bina yapamamalarının nedeni, yalnızca **nitelikli tasarım** ortamının olamayışı veya ekip çalışmasına genetik olarak yatkın olmayışları mıdır?

Olayın üçüncü boyutu olan projelerin elde ediliş süreci de son derece tartışmalıdır. Özellikle Mimarlar Odası ve Serbest Mimarlık Dernekleri bunun yarışma olduğu, Türk mimarların dışlandığı konusunda ısrarlı iken, Belediye / İMP / Değerlendirme Jürisi ise olayın bir teklif alma olduğunu iddia etmektedir. Bu konuda bir mutabakat yok, olacağı da benzemiyor. Tam bu noktada; Mimarlar Odası "Mimar Sinan'ın kenti İstanbul'da "Ulusal Mimarlık Onurumuz rencide edildi" başlığıyla başlayan, sonrasında "... mimarlık elbette ki evrensel bir sanattır ve her mimar, dünyanın her yerinde eser yaratabilir Dr. Kadir Topbaş'a meslektaşlarının **mesleki şeref ve kişiliklerini** zedeleyen konuşmalarından ötürü ulusal mimarlık camiamızdan özür dilemesi gerektiğinin yazıyla anımsatılmasına ve bütün ülkemiz mimarlarınınca duyulan rahatsızlığın bir kınama mesajıyla bildirilmesine"⁷ diye sonuçlanan hakikaten beylik edebiyatı "micro wave" den çıkarıyor.

Tabii Türk Serbest Mimarlık Loncası, pardon derneği boş durur mu? Hemen inciler şu biçimde parlatılmıştır;

- "Sayın Topbaş yeni bir yarışma modeli icat ederek bir ilke imza atmıştır. Bir ülkede yapılan yarışmaya o ülkenin mimarlarının katılmayacağı bir yarışma modeli.
- Türkiye'de doğduğumuz, ana babamız Türk olduğu için ikinci sınıf ve işe yaramaz olduğumuzu öğrendiğimiz ve ırkımızın mimar olmaya müsait olmadığının farkına vardırılmamızın hemen ardından Iraklı bir mimarın birincilik haberi bizi mutlu etmiştir.
- Mimarlık; timsah derisi binalar yapmak ve formlarla oynamak değildir.** İnsanların yaşamını programladığımızın, yaşamı, ekonomiyi organize edeceğimizin farkına varacak kadar bir

- bilgi düzeyinde olmamızı gerektirir. (Buraya hemen Mimarlar Odası "Eski" Başkanı Oktay Ekinci' den alıntı eklemekte fayda var "Kartal için seçilen projenin, uygulanması neredeyse olanaksız, adeta "ütopik" ve hemen bütün yönleriyle "formel arayış" lar içeren, önceliğinde çözüm değil, "rasyonelliği zorlayan özgünlük" bulunan bir tasarım olduğu konusunda yaygın kanaat var" yani sadece biraz daha açılım sağlamak için...)
- Siz timsah derisi Zaha Hadid binasına yatırım yapabilecek düzey ve kapasitedesiniz de Hadid'iniz yok.
- gibi aşağılık komplekslerinden kaynaklanan görüşlerin ardına sığınarak; kendince, **yabancılardan** kendi ırklarından mehkul teminatlarını (!!!) kendine teminat yaparak 10 milyon m² alanın rantını kontrol etmek.
- Belediye proje değil; yabancı isim, marka satın almak derindedir. Niyeti kamuflejdır.
- Bu star değerlendirmecilerinden kendilerini değerlendirmelerini beklemek en doğal hakkımız olsa gerek.
- Serbest Mimarlık Dernekleri; insanları, kişisel menfaatlerini ve hırslarını mesleğinden önde tutan, mesleğini araç olarak kullanan mimarlardan korumak için kurulmuştur. Bu anlamda, meslek ahlakını var etmek için yanında mimarlarla karşı savaş veren derneklerdir."⁸

Bu ağır ortamda, herkez üzülmüyor; SMD "hepsinin belli bir düzey üstünde olduğuna **inandığımız**; yarışmacı ve jüride görev alarak değerlendirme sürecine katkı koyan mimarların bu rant paylaşımına alet olmaları ve kullanılıyor olmalıdır" biçiminde üzülmüyor; Değerlendirme Jürisi'ne Belediye'nin Altesleri Karim Ağa Khan'dan yardımlarını isteyen dileğinin olumlu yanıt bulması ile tümüyle gönüllü bir statü ile katılan Süha Özkan "Bu süreçte Türk mimarlarının dışlanması hiç bir zaman düşünülmüdi ise de, sonunda bir çok nedenle gerçekleşmedi. Olamadı. Üzüldük. "⁹ halinde üzülmüyor ve sonra "Bu durumun sonraki girişimlerde olmayacağından eminim" diyerek bitiriyor... derken, başka bir yerde "üstelik Sayın Topbaş' ın "Bu düzeyde proje yapacak mimar yok" saptamasının **bizi incitse de** bir gerçeği yansıttığını kabul etmemiz gerekmiyor mu? Ben bunu Türk Mimarlığı üzerine şu anda var olan, uluslararası literatürün **en önemli katkıcısı** ve UIA Yarışmalar Kurulu' nun üyesi olarak söylüyorum. Bu konuyu her ortamda tartışmaya hazırım"¹⁰ diyerek üzüntüsünün ve elemninin derinliğini aktardığını görüyoruz.

Bu süreç ister teklif alma, ister yarışma olsun, Türk mimarları dışarıda bırakılmış ve Sanat Tarihi Doktorası olan Börekçi mahdumu Mimar Belediye Başkanı' na "ipek kumaşı herkes dikemez" sözlerini söylemiş ise, 300 veya 500 kişinin çalıştığı İMP bazı yetkilerini bu biçimde kullanmış ise; jüride bulunanların söylediğine göre bu durumdan haberdar

olan Oda Başkanı ve diğerleri önce olabilir deyip sonra ulusal mimarlık onurumuz zedelendi diye bildiri hazırladılar ise; jüriyeler "Eğer o gün bana bu proje edinim sürecine karşı olduklarını söyleseler idi, tüm süreç ve gelişmeler farklı olurdu"¹¹ diyor ise durumdan vazife çıkartmak kolay değildir. Yukarıdaki alıntılar bu vahim durumu yeterince sergiliyor sanırım.

Öte yandan Projeler üzerine yazılanlara bir göz attığımızda; Korhan Gümüş bu noktada akliselimle eleştirilerin eleştirisini yapıyor; Hadid için "Tasarımı bir kurgu bilim çizgi roman mekanını andırıyor. İnşa etmek olarak algılanan mimarlığın bir metafor olduğunu bize gösteriyor.... Bu tek öznel bir tasarım, başka mimarlar onun çizdiği eğri yüzeyler içinde mi hareket edecekler? Başka öznelere, yani mimarların "mimar" olarak hareket ettikleri anda tasarımın büyüünün bir anda bozulacağı kesin.... Bu yüzden bu tasarımlara "edebi mekanlar" olarak bakılmalı"¹² der iken; Aydan Balamir "Hadid ise akışkan morfolojilerden ve kentsel topografyayı kuran esnek bir gridin olanaklarından yola çıkarak, yeni yapı tipolojisi ve doku arayışlarını örnekledi. Kendi içinde giderek soyutlaşan bu dizilim, uygulanabilir olandan uygulama şansının belirsizliğine, tasarım anlayışı olaraksa görece eskimışlikten güncelliğe ilerleyerek, seçici kurulun işini güçleştirmiş olmalıdır"¹³ biçiminde yorumladığını görüyoruz.

Yine Korhan Gümüş'ün ifadesi "... Hadid ve Fuksas'ın metaforları ilk önce nesnelere ile her türlü sabitlenmeyi, kalıcı bir ilişkiyi reddediyor.Onları anlamlandırabilecek olan yalnızca kendi öz göndermeleridir."¹⁴ aslında projelerin kısır mimari ortamımıza bir ölçüde renk kattığının iyi bir işaretidir.

Sonuç olarak Daily Mirror gazetesinin "15. yüzyılda Londra 50 bin kişiden fazla insanın yaşamadığı bir küçük kasabayken İstanbul'da bir milyon kişi yaşıyordu ve İstanbul Batı'nın en büyük şehriydi"¹⁵ şeklinde tanımladığı kentin, oldukça önemli iki ucunda kapsamlı kentsel tasarım projelerinin elde edilmiş biçiminden, ele alınışına ve sonuçlarına kadar bütün sürecin değerli sonuçları vardır. İlki İMP yapılanmasının kurulması ve çalışmaya başlaması önemlidir. Ancak bu yapının Tarihi Yarımada'da Türk Mahalleleri tasarlayarak başlayan ve Kartal - Küçükçekmece projeleri ile devam eden uygulamaları son derece sorunlu gözükmektedir. İkincisi bu projelerin sürecinden çok Türk Mahalleleri, Boynuzlu Köprü vb. gibi Belediye'nin sürdürdüğü diğer işlerin süreci ve içeriği de en az bunlar kadar mimarlık gündemine alınmalıdır. Üçüncüsü, Planlamanın katılım boyutunu isteyen yapılar bireysel, beylik, klişe tavırlarını ısıtıp ortaya koymak yerine, bu olayda ortaya konan projelerin farkına varıp, hakikaten kendilerini en azından kurumsal boyutta yeniden sorgulamalıdır. Dördüncüsü, bu kadar büyük bir metropol yönetiminin çağdaş dünyanın profesyonel ortamları ile proje elde etmek

istememesi doğaldır, ancak süreç ve İstanbul kenti ilişkisi, beklentiler daha çok su götürür. Karar verici unsurların biraz aşağılık kompleksiyile (Boynuzlu Köprü projesi de bu durumu bir ölçüde aydınlatıyor) kumaş vb. benzetmeleri hafif kaçmakta ve Haydar Karabey'in deyişi ile ülkemizde mimarlık (mimar Belediye Başkanlarının da katkılarıyla) ciddi prestij kaybına uğramaktadır.

Sonuncusu bu projeler ile Türkiye Mimarlık ortamı belki de ilk kez çağdaş mimarının Dünya ölçüsünde kabul gören isimleri ve sorunları ele alış biçimleri ile tanışmıştır. Farkında olanlar için Haydar Karabey'in Yapı 294, Korhan Gümüş'ün ve Aydan Balamir'in Arredamento Mimarlık Mayıs sayısındaki yazılarına göz atmakta fayda vardır. ("Kartal ve Küçükçekmece konularının neresi "dünyaca tanınmış uzman mimar" gerektiriyor? Kaldı ki mimarlıkta özellik gösteren yapılarıdaki özel uzmanlıklar için "ünlü" olmak gerekmiyor" diyen Oktay Ekinci hariç)¹⁶ Onların "uygulanamaz" ya da "edebi metinler" olmaları bu kadar öfkeden gözü karartmayı gerektirmez. Sadece edebi metinler olmaları dahi, mimari ortamımıza bir ayna efekti yaratabilir. Ancak işin talep biçiminden ve elde edilmişinden, değerlendirmesine kadar İMP'nin bütünsel bir perspektif içinde herşeyi yeniden irdelemesinde yarar vardır. Son olarak Hadid'in, belki de ilk inşa edilen yapısının Almanya'da bir itfaiye binası olduğunu hatırlatmak işe yarayabilir diye düşünülebilir.

¹ Cengiz Bektaş. (Arkitera'dan ...?)

² Mimarlar Odası İst. Şubesi Basın Açıklaması'ndan.

³ Haydar Karabey (Arkitera'dan ...)

⁴ Aydan Balamir. Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 116-123.

⁵ Aydan Balamir. Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 116-123.

⁶ Aydan Balamir. Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 116-123.

⁷ Mimarlar Odası Merkez Yön. Kurulu Basın Bildirisi.

⁸ Türk SMD Başkanı Murat Artu Yapı 294 (2006-05) sf. 43.

⁹ Süha Özkan Teklif Değerlendirme Kurulu Üyesi Yapı 294 (2006-05) sf. 44-45.

¹⁰ Süha Özkan Teklif Değerlendirme Kurulu Üyesi Yapı 294 (2006-05) sf. 44-45.

¹¹ Süha Özkan Teklif Değerlendirme Kurulu Üyesi Yapı 294 (2006-05) sf. 44-45.

¹² Korhan Gümüş Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 123-124.

¹³ Aydan Balamir Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 116-123.

¹⁴ Korhan Gümüş Arredamento Mimarlık (100+91) 2006-05 sf. 124.

¹⁵ Cumhuriyet 21 Mayıs 2006 Pazar sf. 3.

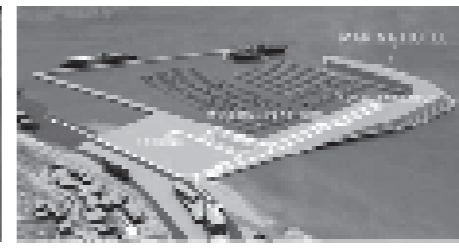
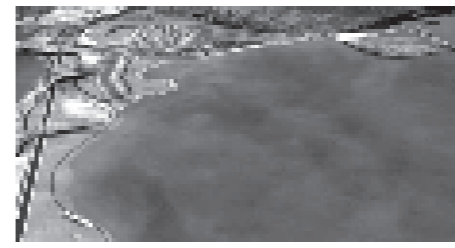
¹⁶ Oktay Ekinci Yapı 294 (2006-05) sf. 38.

* bu güvence şu demek; "bu müteahhitler kaçmak, eninde sonunda bu siloları tünel kalıp sistemiyle alımızın çatına çakarlar" bunu kurumumuz garantiliyor.

Kengo Kuma

Proje, 7 plaka ve göl ile denizi birbirine bağlayan kanallardan oluşuyor. Plakalar üzerinde yer alacak her alan halka açık olacak. 7 plaka da şehirsiz süreklilik sağlayacak. Karayolu ağı, raylı sistem ağı ve kanal ağı bulunacak. Deniz kıyısı geleneksel tarihi binalarla modern yapıları birleştirecek. Kanalların etrafında kanal evler yer alacak. Deprem riskine karşı binaların altına sismik enerjiyi kesecek plakalar yerleştiriliyor. Rekreasyon alanları, eğlence ve dinlenme alanları alışveriş merkezleri ve konut alanları yer alıyor. Plakalardan birisi kongre plakası, birisi tarihi plaka olacak. Bir plaka da deniz kıyısı olacak. Açık deniz plakasında marina otel yer alacak. Bu projede gökdelen yer almayacak. Alçak yapılar yer alacak. Tarihi tasarımlar ile çağdaş tasarımlar yer alacak. Ayrıca botanik bahçe de projede bulunacak.

P
R
O
J
E
L
E
R

İSTANBUL TELLİ DUVAKLI

Raşit Gökçeli, Yüksek Bölge Plancısı, Mimar

İstanbul Metropolitan Planlama Bürosu tarafından Kartal Alt Bölgesi ve Kartal-Pendik Kıyı Kesimi Kentsel Dönüşüm Projesi ile Küçükçekmece Kumsal Alanı Kentsel Tasarım Projesi'nin elde edilmesi amacıyla "dünyanın önde gelen altı mimarının" davet edildiği yarışma ile ilgili görüş:

Öncelikle sayın Kadir Topbaş'ın Bilbao ve Frank Gehry ile ilgili sözlerine vurgu yapmayı yararlı buluyorum.

Topbaş; sözkonusu yarışmayı bir buluşma olarak niteleyerek, yarışmaların ulusal boyutta yapıldığı zaman belirli bir düzeye gelmiş mimarların katılmadığını söyledi. Bilbao ve Frank Gehry örneğini vererek markaların önemine dikkat çekti. Davet edilen altı mimarın herbirinin kendi alanlarında uzmanlaşmış insanlar olduğunu vurguladı ve "bizde bu konuda yetişmiş mimar yok, bizim mimarlarımıza eğitim kurumlarımızın cesaret vermediğini" söyledi. Belli mimarların belirli kulvarlarda öne çıktığına da dikkat çekerek "ipek kumaşı herkes dikemez" dedi.

Bu noktada Ali Artun tarafından yayına hazırlanan İletişim Yayınları, "Sanat Hayat" dizisinden Chin-ao WU'nun "Kültürün Özelleştirilmesi" adlı kitabında "Satılık Guggenheim" (s.443 ve sonrası) adlı bölüm aklıma geliverdi.

"Çokuluslu müzeler ve çokuluslu şirketler pek çok açıdan iyiden iyiye yakınlaştı... çokuluslu müzeler, düpedüz, çokuluslu şirketlerin küresel politik ve ekonomik stratejilerinin güçlendirilmesine mi hizmet ediyor?" (ss. 441 ve 442)

Aynı eserin 446. sayfasında **Bask şehrine yeni marka adlı** bölüme göz atalım: Bask başkentinin Amerika'dan ithal edilen bir kurumu hevesle kucaklamasının altındaki nedenlerin anlatıldığı bu bölümde "yenileme proje paketi ve bunlarla yürütülecek kültürel stratejiler içerisinde Gehry'nin Guggenheim'inin oynadığı öncü rol üzerine zehir zemberek eleştiriler yer almakta.

Gerçekten de İstanbul'un Cumhuriyet dönemi macerası "İmparatorlukla Cumhuriyet Arasındaki Eşikte Siyaset Ve Mimarlık" (bkz. Nur Altınyıldız'ın aynı adı taşıyan makalesi), 1980'lerden sonra bir kırılma yaşamış ve 2000lere gelindiğinde

küreselleşme ile İstanbul ortak bir maceraya birlikte adım atmak üzere sözleşmişlerdir.

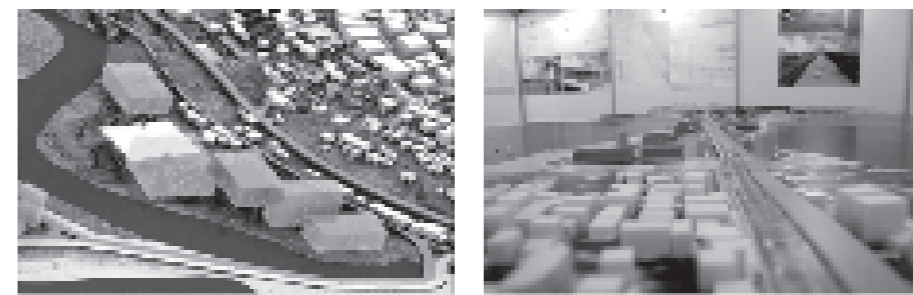
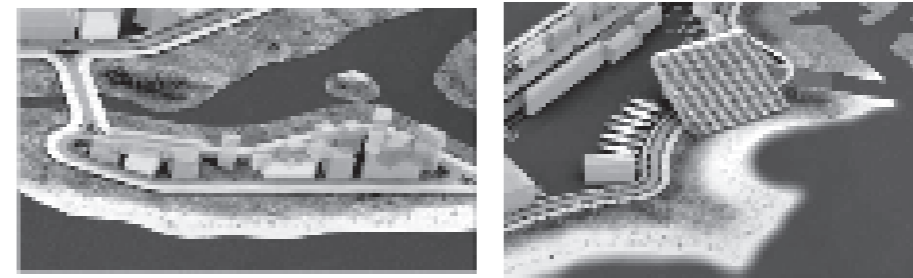
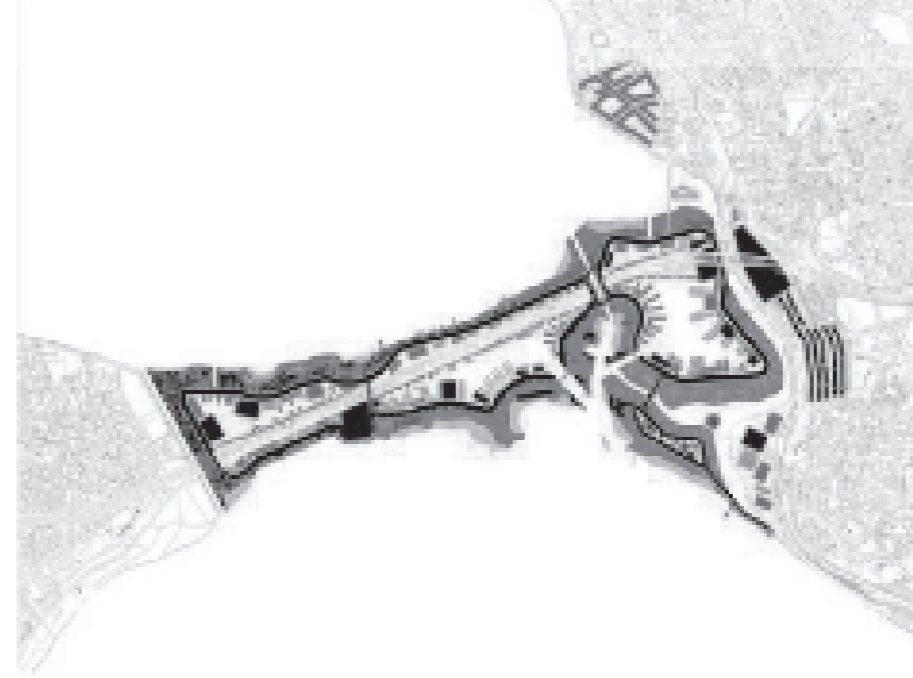
Sanırım Sayın Topbaş'ın girişimi küreselleşen dünyada çok uluslu şirketlerin İstanbul gibi iki bin yıllık bir kentsel yerleşmede "globalizme ait tarihsel arka planı ve vizyonu" mekansal düzeyde oluşturma stratejisi çerçevesinde ele alınmalıdır.

Bir son nokta koymak için 2- 3 Mayıs 2006 tarihlerinde Swiss Otel'de yer alacak Gayrimenkul Zirvesi VI ile ilgili sunum paragrafını <http://www.gyoder.org.tr/zirve/> sitesinden aktarma yapmak isterim. "Zirveyi Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), T.C. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), European Public Real Estate Association (EPRA), Eurocatalyst, Federation of American Scientists (FAS), National Association of Real Estate Investment Trusts (NAREIT), PricewaterhouseCoopers ve Urban Land Institute (ULI) desteklemektedir... Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları'nın yanı sıra, yatırım ve danışmanlık, inşaat, değerlendirme, proje yönetimi, perakende, yapı denetimi ve finans şirketleri ile üniversitelerin ilgili bölümlerinin de katılımıyla ülkemizin tüm gayrimenkul sektörünü bir araya getirecek, **küresel gayrimenkul yatırımcıları ve fon yöneticileriyle buluşturacak** olan bu uluslararası zirvede, sektörün bugünkü durumu ve ortak sorunları detayları ile ele alınarak, geleceğe dönük beklentiler dile getirilecek, çözüm önerileri değerlendirilecektir. Türkiye ile deprem teknolojisi ve enerji tasarrufu konularında işbirliği içerisinde olan Federation of American Scientists tarafından düzenlenecek olan inşaat teknolojileri oturumunun yanı sıra, Urban Land Institute tarafından düzenlenecek oturumda belediyelerin katılımıyla **kentsel dönüşüm ve arsa üretimi** konuları tartışılacaktır. Ayrıca ülkemizde yatırım yapan önemli uluslararası kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla Türkiye'de küresel sermaye, ticari gayrimenkul yatırımları ve uzun vadeli konut finansmanı gibi önemli gündem maddelerinin, uzman yerli ve yabancı konuşmacılar tarafından tartışılacağı ..."

Görülüyor ki Sayın Kadri Topbaş'ın organize ettiği "yarışma" mimarlığın da içinde bulunduğu kültür ortamının "özerkliği"ni, "eleştirel" olma "alternatif bir dünya önerebilme" gibi temel niteliklerini hedefleyen ve dünyanın içinde bulunduğu küresel düzenin kültür ile ilgili politikalarını içeren geniş bir konjonktürün parçasıdır.

G Ö R Ü Ş L E R

P R O J E L E R

MVRDV

Planda göl ile deniz bir kanal ile birbirine bağlanıyor. Tuzlu suyun göle girmesi ile gölün de temizliği öneriliyor. Projede çok büyük bir marina yer alıyor. Plaj ve su parkı olacak. Göl kıyısında yeşil bir kuşak oluşturuluyor. Plajda bir otel önerilirken, raylı sistem istasyonlarına yakın alanda konferans ve kültür merkezi öneriliyor. Spor alanlarının yanı sıra küçük oteller, özel konut projeleri, müze ve sanat galerileri teklif ediliyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından tespit edilen Uluslararası Değerlendirme Kurulu'nda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mimar Kadir Topbaş'ın yanı sıra, Ağa Han Mimarlık Ödülü Genel Sekreteri Süha Özkan, İMP Yöneticisi Prof. Dr. Hüseyin Kaptan, New York City College'in Kentsel Tasarım Fakültesi Dekanı Amerikalı Prof. Michael Sorkin, Bangkok'tan Kentsel Tasarımcı Ünlü Taylandlı Mimar Dr. Sumet Jumsai, Barselona'dan Kentsel Tasarımcı İspanyol Mimar Elias Torres Tur ve Yıldız Teknik Üniversitesi Emeritus Profesörü Prof. Dr. Necati İnceoğlu yer alıyor.

ÇOCUK-MİMARLIK KENT ATÖLYESİ DİYARBAKIR 6. SUR ÇOCUK ŞENLİĞİ

Farklı coğrafya, farklı iklim, farklı ekonomik, sosyal ve kültürel değerlere sahip çocukların kente bakışları, hayata dair, çevrelerine dair değerlendirmeleri Ankara'dan (ya da Ankara'daki bu çalışmanın yapıldığı çocuklardan) çok daha başka.

Aslında çocuk her yerde çocuktur. Saftır, önyargısızdır, çıkarsızdır. İstekler ve hayaller genelde ortaktır. Ancak istek ve hayallere ulaşacak araçlar ve detaylarda ayrım başlıyor. Hayallere ulaşırken öncelikler farklılaşmaya başlıyor.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin uzunca bir süredir devam ettirmekte olduğu Çocuk ve Mimarlık çalışmaları, genel olarak Kent Bilincinin Oluşturulması ve Mimarlık Kültürünün Geliştirilmesini amaç edinmiştir.

Ankara'da bu güne kadar yapılan bir dizi etkinliklerde hedeflenen, çocukların, yaşadıkları çevreye karşı duyarlılıklarını, farkındalıklarını ortaya çıkarmaya çalışarak, değerlendirebilen, çözüm önerileri üretebilen noktaya gelmelerine aracı ve yardımcı olmaktadır.

Bu tecrübelerin ışığında Ankara'da daha önce uyguladığımız ve Ankaralı çocuklar nezdinde değerlendirmesini yaptığımız bir çalışmayı Diyarbakır ili Sur ilçesi içerisinde bir grup çocukla 5-6 Mayıs 2006 tarihlerinde gerçekleştirdik.

Farklı coğrafya, farklı iklim, farklı ekonomik, sosyal ve kültürel değerlere sahip çocukların kente bakışları, hayata dair, çevrelerine dair değerlendirmeleri Ankara'dan (ya da Ankara'daki bu çalışmanın yapıldığı çocuklardan) çok daha başka.

Aslında çocuk her yerde çocuktur. Saftır, önyargısızdır, çıkarsızdır. İstekler ve hayaller genelde ortaktır. Ancak istek ve hayallere ulaşacak araçlar ve detaylarda ayrım başlıyor. Hayallere ulaşırken öncelikler farklılaşmaya başlıyor.

Daha önce Ankara'da bu çalışmalar içinde bulunan meslektaşlarımız, aşağıda anlatacağım çalışmayı daha iyi değerlendirebilirler.

ÇALIŞMA FÖYÜ

Projenin Genel Amacı:
Kentlilik bilincinin oluşturulması

Projenin Hedefleri:

Hedef 1- Çocuğun yakın çevresini tanıyabilmesi, Kazanılması Beklenen Davranış: Çocuğun yaşadığı mekanın farkına varması,

Hedef 2- Çocuğun uzak çevresini tanıyabilmesi, Kazanılması beklenen davranış: Çocuğun kent bütününe algılaması,

Hedef 3- Kent kavramının kazanımı, Kazanılması beklenen davranış:
a- Çocuğun kenti oluşturan parçaları fark etmesi,
b- Çocuğun kentin bütününe algılaması,

Hedef 4- Çocuğun kenti parça-bütün üzerinden kavrayabilmesi,

Kazanılması beklenen davranışlar:

- Çocuğun parça-bütün ilişkisinin sosyal roller üzerinden kavrayabilmesi (ben-aile-komşu)
- Çocuğun parça-bütün ilişkisinin mekansal roller üzerinden kavrayabilmesi (oda-ev-sokak)

Hedef 5- Çocuğun kenti sahiplenebilmesi,

Kazanılması beklenen davranışlar:

- Çocuğun kent içinde olumlu-olumsuz yönleri değerlendirmesi,
- Çocuğun kente dair problemler hakkında çözüm önerileri üretmesi,
- Çocukların var olanları değerlendirerek değiştirme-dönüştürme yeteneği edinmesi.

ATÖLYE ÇALIŞMASI

Yürütücüler:
Fatma Cebeci, Songül Üzgün, Banu Barutçu, İlknur Ataman
Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi 3. sınıf öğrencileri: Ali Nozoğlu, Hale Demir, Zeynep Süer

1.GÜN:

Bugün buluşma mekanımız sur içinde restore edilmiş avlulu bir ev.
TANIŞMA: Birbirimizi bir tanışma oyunu ile tanıdık. Oyunla öğrenilen her şey (tanışma dahil) daha akılda kalıcıdır.

KENDİNİ SEMBOLLE İFADE ETME: Yaka kartı çalışması yaptık. Burada amaç, çocuğun kendini istediği sembol ve renkle ifade edebilmesidir. Aynı çalışmayı bizler de yapıp kartlarımızı boynumuza taktığımızda, onların yaptığı çalışmayı bir büyüğün önemseyip yapması mutlu ediyor.

Tanışma, tanıma ve kendini tanıma etkinliğimizin ardından biraz daha rahat diyaloglar kurabilmek adına doğaçlama hikaye kurmaya başladık. Amacımız ortamda kendilerini yada düşüncelerini rahatça ifade edebilme, bir grup çalışması ürününün nasıl ortaya çıkacağını gösterebilmedir. Çünkü bu hikayenin her cümlesi birimize ait.

Hikayenin ardından kent üzerine sohbet etmeye başladık.

Ama önce yakın çevremiz.

Yaşadıkları evden sokağa-semte-sur içine ve surun dışı Diyarbakır'a doğru yürüyoruz. Onlar için önce sur var, sonra Diyarbakır.

Yaşadıkları evler üzerine başlayan sohbet avlulu ev-apartman karşılaştırmasına dönüştü. Çocukların yarısı avlulu evde yarısı apartmanda oturuyor:

- Çok katlı evde kendimi güvende hissetmiyorum.
- Ama avlulu eve de çok hırsız giriyor.
- Apartmanda oynayamayız. Komşular kızar.
- Avlumuzda akşam da oynayabiliyorum.
- Apartman olursa kardeşimiz pencereden düşer.
- Avlulu evde çiçek ve temiz hava var.

Evden yavaş yavaş dışarı çıkıyoruz. Genelde yaşadıkları çevreyi, tarihi dokuyu,güneşi ve yeşili yani Sur'u çok seviyorlar.

Diyarbakır ne renk?

Kırmızı, yeşil, kahverengi ve sarı.

Yani karpuz, sur ve güneş. Onlar güneşin çocukları (her ne kadar GAP projesinden kaynaklı değişen iklime ayak uydurmaya çalışsalar da), alışmaya çalıştıkları yağmura rağmen.

Peki, yok mu sizi rahatsız eden, değişmesini istediğiniz şeyler?

Düşünüyor, birbirleriyle tartışıyorlar ve en çok sokak güvenliğinden, soygunlardan, hırsızlıktan, tarihi yapıların yıkılıp modern dedikleri yenilerin yapılmasından, sokaktaki çöplerden ve pahalılıktan söz etmeye başlıyorlar. Çözüm de üretiyorlar bu arada.

Ufak bir detay:

Paylaşmak kavramı onlar için buradaki çalışma yaptığım çocuklardan öncelik açısından çok farklı. Öğle yemeği sonrasında kalan ve yenmeyen yemekleri yoksul komşularına götürdüler. Aslında onlar da yoksul ama bazı komşularına göre kendilerini daha iyi görüyorlar.

Daha sonra 2. gün yapacağımız kent maketi çalışmasının ön atölye yani sohbet aşamasına geçtik.

Bizlere Diyarbakır'ı anlattılar.

Diyarbakır'a ilk gelen bir insanı nerelere götürürsünüz?

- Ulu Cami
- Meryem Ana Kilisesi
- Surlar
- Mardin Kapı
- Futbol Stadi
- On Gözlü Köprü
- Dağ Kapı
- Müze
- Dicle Suları
- Gazi Köşkü
- Dört Ayaklı Minare
- Fakülte
- Deve Geçidi

Anlatırken nasıl gidileceğini de soruyoruz, yön kavramlarını, buldukları yerin başka yerlere göre konumunu fark edebilmeleri için.

En çok nerede mutlu oluyorsunuz?

- Burada (çalışma yaptığımız ev)
- Nenemin yanında
- Köyde
- Sur içinde yaşamaktan, çünkü her şey var burada
- Gazi Köşkü (aynı zamanda mesire yeri)
- Bahçemizde

2. GÜN:

Bu kez Mimarlar Odası Diyarbakır Şubesinin salonundayız.Yağmur nedeniyle avlulu evde çalışamadık bugün.

Kenti oluşturan öğelerden konuşmaya başladık.

Kenti kimler paylaşır?

- Çocuklar

- Anne-babalar
- Gençler
- Engelliler
- Yaşlılar
- Bitkiler
- Hayvanlar

Kentte kimlerin, nelere ihtiyaçları olduğuna dair konuştuk. Çocukların farkındalıklarını ortaya çıkarabilme doğrultusunda, yönlendirici yada arayışçı sorular sorduk.

Ve cevaplar sıralanmaya başladı.

Fiziki ihtiyaçların yanı sıra, her kent paylaşanı için sevgi, saygı, ilgi ve hakların korunması ihtiyacı ön plandaydı.

Daha sonra 4 ayrı grup kendi kentini, ahşap parçaları, bakır tel, renkli deri ipler, renkli kağıtlar ve yongalarla yapmaya başladı. Önce grup isimleri seçtiler. Ardından kendi kentlerinde neyi ön planda tutacaklarına karar verdiler.

Sonuçta 4 kent parçacığında da öncelikler farklıydı. Önemstedikleri konuyu ön plana çıkarmışlardı.

Bu çalışmalarımız bir hafta sonra şenliklerin kapanış günü, şenlikteki diğer çocuk atölyelerinin ürünleri ile beraber sergilenecek. Bu sergi için çocuklar bez afiş hazırladılar. Bu afişte, hem çalışma hakkındaki düşüncelerini, hem de Diyarbakır hakkındaki düşüncelerini dile getirdiler.

Sergi günü çalışmalarının başında durup soru sorulara anlatacaklarını söylediler.

bilinmeyen ankara ...

Bilinmeyen Ankara başlığı altında her ay bu sayfalarda bir yapı tanıtıyoruz. Bu yapıların ortak özelliği birçok kişi tarafından bilinmiyor, tanınmıyor olmaları, yaşadığımız şehrin sahip olduğu, ama varlığının bile farkında olmadığımız, işlevleri veya konumları yüzünden içlerine girip çıkamadığımız, yayınlarda rastlamadığımız, mimarlık derslerinde okutulmayan, ama mimari açıdan bilinmeyi hak eden yapılar bunlar...

A.O.Ç. P.T.T. BİNASI

Bilge İmamoğlu

Araş. Gör. ODTÜ, Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı

1934 yılında, "Nafia Vekâletinin Teşkilâtı ve Vazifelerine Dair Kanun" ile yeniden yapılanan Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde Şose, Köprüler ve Binalar Reisliği'nin bir şubesi olarak Binalar Fen Heyeti oluşturulur. Kanunda görevi "devlet daire ve müesseselerine ait her türlü bina ve inşaatın ve Türk mimarisinin tarzını tayin, temin ve fen vasıta ve unsurlarını yetiştirme" olarak belirtilen kurum, bir yıl içinde yol ve köprü yapımı ile bina işlerinin birbirinden ayrılması ihtiyacının kendisini göstermesi ile Yapı İşleri Umum Müdürlüğü'ne dönüşecek, ve takip eden on yıllar içinde bünyesindeki mimar ve mühendisler ile ülke bütününde binlerce kamu binasının (ve pek çok imar planının) gerçekleştirilmesi için gerekli teknik hizmeti sağlayacaktır.

Atatürk Orman Çiftliği'nde Gazi İstasyonu'nun karşısında bulunan P.T.T. Binası, isimleri henüz tarih yazımına girmemiş, fakat üretimleri yakın

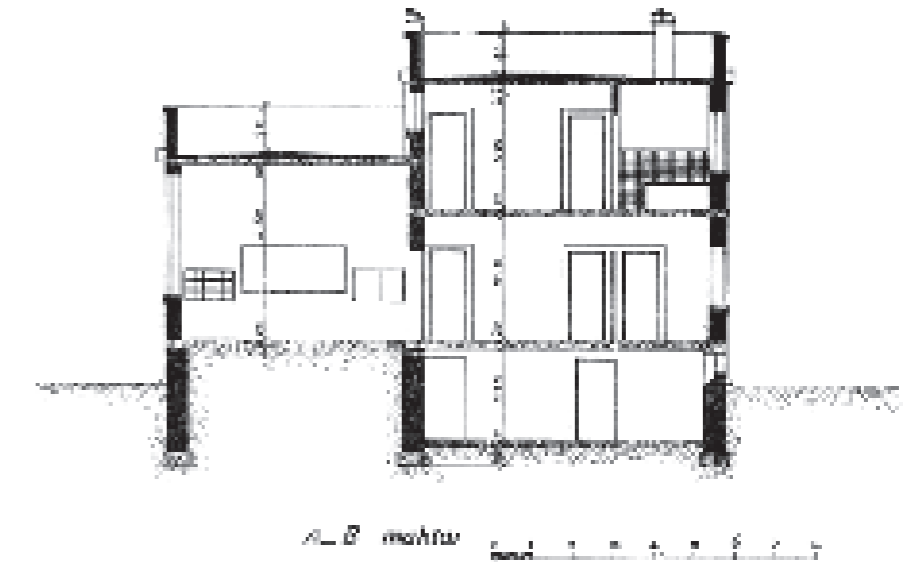

1-A

2-A

zamana kadar bu ülkedeki yapı çevrenin oldukça ciddi bir oranını oluşturmuş olan bu memur mimarların, bu kurum bünyesinde tasarlayıp gerçekleştirdikleri ilk binalardandır. Bina, 1934 yılında yayınlanmaya başlanan Nafia İşleri Mecmuası'nın (1935'den itibaren Bayındırlık İşleri Dergisi) Ocak 1935 sayısında Nafia Haberleri bölümünde kısa bir yazı ve çizimlerle tanıtılır. Dergide tanıtımı yapılmış olan ikinci binadır; ilki Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Bina Kimlikleri çalışması dahilinde tanıtılmış olan, yine Orman Çiftliği'ndeki jandarma karakoludur. Bakanlığın dergisi, 1940'ların sonlarına kadar yayınladığı projelerin mimar ya da mühendis tasarımcılarının isimlerine atıfta bulunmayı ihmal etmiş olduğu için tasarımcı(lar)ın kimliğini kesin olarak bilemiyoruz. Bu yıllarda çeşitli kaynaklarda bakanlık mimarı olarak görünen mimarlar Naci Cemal, Abdullah Ziya (Kozanoğlu), Refik, Rıza Şükrü Duna, Sururi ve Bekir İhsan olası ilgili isimlerdir.

Kısa tanıtım yazısı, binanın henüz bir yıl önce Nafia Vekaleti'ne bağlanmış olan P.T.T. Genel Müdürlüğü tarafından talep edildiği, müteahhit-mühendis Latif'e 15.09.1934 tarihli mukavele ile 8300 lira bedel ile ihale edildiği ve 30.12.1934 tarihinde tamamlanarak kullanılmaya başlandığı bilgisini veriyor. İncelendiğinde, yapının biri hol ve girişi barındıran tek katlı ve diğeri zeminde idari bölümleri, üst katta tek yatak odalı bir lojmanı içeren iki katlı iki kütleli birleşimi ile kurgulandığı görülür. Tek katlı bölümün kullanıcı girişini vurgulayan cephe en işlenmiş yüzeyi oluştururken, diğer kütleli üç yüzeyini dolaşan yatay bantlar binanın görsel kimliğini ekonomik fakat etkili bir şekilde tamamlar. Bu bantlardan üst katta olanı arka cephede tuvalet pencerelerinin alt sınırından başlar, kırılıp alçalarak diğer cephenin pencerelerinin alt sınırını yakalar, tekrar alçalıp ön cephede balkonun alt yüzeyini tanımlar ve iki kütleli birleşiminde dik bir açıyla yükselip binadan koparak bayrak direği haline gelir.

Yine aynı derginin Aralık 1935 sayısında bu tasarımın bir çeşit tip proje olarak benimsenmesi ve benzerlerinin yerine ve ihtiyaca göre ufak tefek değişikliklerle uygulanabileceği düşüncesi ifade edilmiştir.

Kaynaklar

"Nafia Haberleri; Orman Çiftliği P.T.T. Binası", T.C. Bayındırlık Bakanlığı Bayındırlık İşleri Dergisi Yönetmelik Kısım, Yıl 1, Sayı 8, İkinci Kanun 1935, ss. 78-84.

"Orman Çiftliği Jandarma Karakol Binası", T.C. Nafia Vekaleti Nafia İşleri Mecmuası İdari Kısım, Sene 1, Sayı 7, Birinci Kanun 1934, ss. 54-59.

"Çankaya P.T.T. Merkezi", T.C. Bayındırlık Bakanlığı Bayındırlık İşleri Dergisi Yönetmelik Kısım, Yıl 2, Sayı 7, Birinci Kanun 1935, ss. 69-77.

Görsel Kaynaklar

Planlar: "Nafia Haberleri; Orman Çiftliği P.T.T. Binası", T.C. Bayındırlık Bakanlığı Bayındırlık İşleri Dergisi Yönetmelik Kısım, Yıl 1, Sayı 8, İkinci Kanun 1935, ss. 78-84.

1A ve 1-B nolu görseller: Hilal Tuğba Örmeciöglü

2-A ve 2-B nolu görseller: İnci Aslanoğlu

KUBBELİ TEKEL BİNASI

Feridun Büyükyıldız

1928 Yılında "Tekel Başmüdürlüğü" olarak yapılan Kubbeli Tekel Binası Bankalar caddesi üzerinde, ayakta kalmaya çalışan tarihi binaların arasında en görkemlilerindedir. Kediseven sokağının tam köşesinde bulunan bina, uzun yıllar Tekel Başmüdürlüğü olarak hizmet vermiş, Bankalar caddesinden geçen körüklü otobüslerin, hiç durmadan akan trafiğin yarattığı sarsıntılar binaya zarar vermeye başlayınca Tekel Başmüdürlüğü temellerini sağlamlaştırılmak üzere çalışmalar başlatmıştır. Kazıklı bir sistemle binanın sarsıntılardan etkilenmemesini sağlamaya çalışmış ancak, Tekel'in özelleşme kapsamına alınmasıyla birlikte, çalışmalar durdurulmuştur.

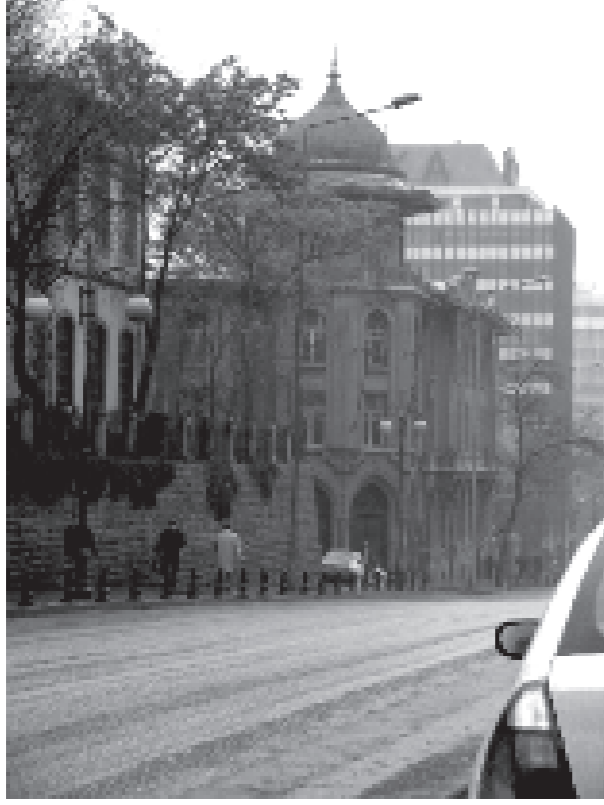
Kubbeli Tekel binası hızla akan trafiğin sarsıntılarına rağmen günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır. Bina boşaltılıp Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesiyle birlikte, Başmüdürlüğün temelini sağlamlaştırma ve restorasyon çalışmaları durmuş, tamamen kaderine terk edilmiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğü ile karşı karşıya bulunan binanın camlarının büyük bölümü kırık durumdadır.

Yağmurlu günlerde önünden gelip geçtiğimiz binanın bakır kubbesinin bakırları çalınmış, kubbesinde

delikler oluşmuştur. Kubbesinde delikler oluşan binanın içine maalesef kar ve yağmur suları dolmaktadır. Bakır yada kurşundan yapılan kubbe altına konan yumuşak malzeme ise suya, yağmura ve kara dayanıksızdır. Bakır veya kurşun kaplaması olmayan bir kubbenin uzun süre bozulmadan kalması mümkün değildir. Kediseven sokağın esnafı ise bir başka tehlikeyi haber vermekteler. Evsiz vatandaşların ve uyuşturucu müptelalarının, sokak çocuklarının meskeni haline geldiğini üzümlere ifade etmekte. Binanın etrafında ateş yakıp ısınmaya çalışan evsizler, çıkabilecek bir yangınla binayı tamamen kaybetmemize neden olabilecek durumdadırlar.

Tarihi binaya olan umursamaz tavrımız ise Ankara'nın en işlek caddesinde ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün tam karşısında yaşanmaktadır.

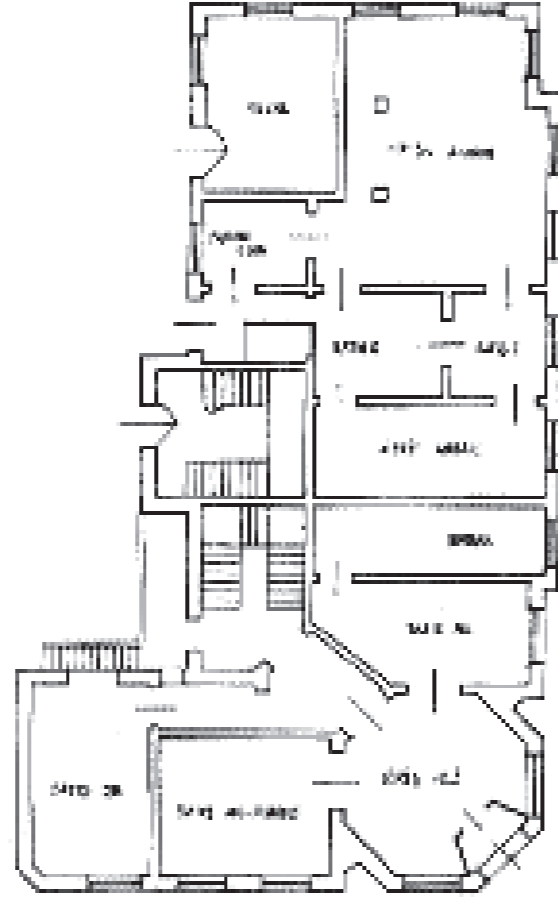
Osmanlıya payitaht olmamış, Anadolu'nun yetim ama onurlu kenti Ankara'da bu tür tarihi binaların sayısı maalesef çok fazla değildir. Bu ve bunun gibi binalara sahip çıkmak, Cumhuriyetin ilk yıllarından kalan anılara sahip çıkmaktır. Şehir Ankara, ve yok olmakta olan Cumhuriyet tarihine ait bir eser ise Cumhuriyet çocuklarının daha hassas davranması gerekir. Cumhuriyete ait anıların ve binaların

kaderine terk edilmiş olması son derece büyük bir tehlikedir.

Kubbesini koruyacak bakırların dahi çalındığı Kubbeli Tekel binasının son durumuna dikkati çekmek üzere, basın kuruluşlarının büyük bölümüne ve Ankara Milletvekillerinin tamamına bilgiler göndermiş olmama rağmen, 1928 yılında yapımı tamamlanan ve Cumhuriyetin 78 yılına tanıklık ederek ayakta kalmayı başarmış Kubbeli Tekel binasının yok oluşu ile hiç kimse ilgilenmemektedir. Komisyonlara havale edilerek, genel müdürlüklere devir edilerek binaların ayakta durması mümkün değildir. Bu tür tarihi binalar samimiyetle sahip çıkılarak ayakta kalabiliyor.

Restore edilmiş hali ile güzel bir müze, ya da güzel bir halk kütüphanesi olabilirdi. Eski Ulus'un ve eski Ankara'nın tarihi resimlerinin, orijinal tabloların sergilendiği güzel bir sergi sarayı haline gelebilirdi. Atatürk'ün defalarca önünden geçtiği tarihi bina Atatürk Belgeliği olarak kullanılabilirdi. Ankara'ya, Cumhuriyetin Başkentine yakışır ne güzel şeyler yapılabilirdi. Hiç biri yapılmıyor ve kubbesinden içeri giren yağmur suları, kırık camlarından giren tinerici çocuklar, duvarında ateş yakan evsizler dışında kimse maalesef ilgilenmiyor. Umarım Ankaralılar kendi şehirlerinin ve Cumhuriyetin tarihine kendileri sahip çıkar ve yapılması gerekenlerin bir an önce yapılmasını sağlarlar.

*Inhisarlar (Tekel) Baş Müdürlük Binası, Ankara, 1928
Zemin Kat Planı
Kaynak: Tekel Başmüdürlüğü Arşivi*

SONUÇ BİLDİRGELERİ

TMMOB Mimarlar Odası 40. Dönem Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi

14-15 Nisan 2006 tarihlerinde Ankara'da yapılan TMMOB Mimarlar Odası 40. Genel Kurulu delegeleri, mesleki-demokratik sorumlulukları çerçevesinde hazırladıkları Sonuç Bildirgesi'ni aşağıda sunmaktadır:

Ülkemizin içinde bulunduğu sorunlu coğrafya, uluslararası güçler tarafından, nükleer silahların tehdit unsuru olarak öne sürüldüğü bir kaos ortamına sürükleniyor. Dünya barışını da tehlikeye atan bu gelişmeler, ülkemizi de birçok yönüyle, derinden etkiliyor. Barışın, kültürel gelişmenin ve insan yaşamının savunulmasını temel sorumlulukları arasında gören bir mesleğin mensupları olarak, kamu yöneticilerini ve ilgili tüm toplumsal kesimleri uyarıyoruz:

- Ülkemizde ve dünyada barışı savunmak, insan hayatını ve yaşam alanlarını tehdit eden her türlü terörün ortadan kaldırılmasını istemek, insanlık ve yurttaşlık görevimizdir.
- Yaşam alanlarımız kimyasal ve radyoaktif atıklarla geri dönülmez bir biçimde kirletilemez. Ülkemiz coğrafyasında (Sinop, Akkuyu vb.) nükleer santrallerin gündeme getirilmesinin kimi küresel yatırımcılar dışında kimseye yararı olmayacağı açıktır.
- İnsanlık tarihinin önemli bir kültür mirası olan Hasankeyf'in korunmasına ilişkin yeterli duyarlılık gösterilmemektedir. Aynı kaderi paylaşan diğer tarihi yerleşmelerimizin (Zeugma, Allianoi vb.), envanterini bile çıkaramadığımız tarihi ve doğal mirasımızın ve yakın tarihimizin tanıklığını yapan endüstri mirasımızın korunması doğrultusundaki uyarıcı çabalarımızı arttırarak sürdüreceğiz.

Bu gelişmelerin yanı sıra ülkemiz mimarlığı da; uluslararası güçlerin yönlendirdiği bir değişim ortamına doğru sürükleniyor. Bu süreci; ülkemiz mimarlık birikimi, 50 yıllık meslek odası deneyimimiz, UIA 2005 Dünya Mimarlık Kongresi ile kanıtlanan uluslararası yetkinliğimiz ve geliştireceğimiz dayanışma örgüleriyle olumlu bir sürece yönlendirmemiz olanaklıdır. Nitelikli bir mimarlık ortamını hedefleyen bir kuruluşun temsilcileri olarak, kamu yöneticilerini ve ilgili tüm toplumsal kesimleri uyarıyoruz:

- Yıllardır büyük bir sorumsuzlukla, haksız kentsel rantın yasadışı olarak biçimlendirdiği yerleşmelerimizin yenilenmesi ve yozlaşan yapı kültürü içinde kendi değerlerine saygılı mimarlık ürünlerinin oluşumu; kentsel gelişme ve yapı üretiminin, çağdaş-bilimsel planlama ve yapılaşma ilkeleriyle bütünleşmesine bağlıdır.
- Kentlerimiz ve yapılarımızın sağlıklı gelişimi ve

dönüşümü, imar, yapı ve çevre mevzuatının sistemli bir bütünlüğe kavuşturulması ile olanaklıdır. Kentsel dönüşüm, kentsel yenileme başlıkları altında, uluslararası finans çevrelerinin baskısı ile alınan yatırım kararları, derhal kamu ve toplum yararına yönlendirilmelidir. Bu yatırım kararlarını meşrulaştırmak amacıyla düzenlenen ülkemiz mimarlarına kapalı proje elde etme yöntemleri kabul edilemez. Planlama sürecinin bir parçası olan kentsel projeler, planlama ve ulusal-uluslararası yarışma hukukuna aykırı uygulamalarla gerçekleştirilemez.

- Mimarlığı ve kenti olumsuz bir şekilde etkileyen bu gelişmeler karşısında; planlama sürecine kentli katılımını hedefleyen mimar ve kentli dayanışması geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Nitelikli mimarlık hizmetinin toplumla buluşması için temel bir mimarlık politikasının oluşması gerekir. Toplumumuzun mimarlık kültürünün geliştirilmesi; nitelikli ve mimari değerlere dayalı yapılaşmanın güvencesidir. Toplumun ilköğretimden başlayarak mimarlık kültürü konusunda bilgilendirilmesi, bu kapsamda yaratıcı çözümler üretilmesi için kamu yönetimi ve toplum nezdinde çabalarımızı sürdüreceğiz.
- Uluslararası serbest dolaşım ile ilgili olarak, yabancı mimarların kural dışı ve denetimsiz bir biçimde dolaşımını değil; eşitlik ve karşılıklı ilkesini esas alan, eşsuygınlıkta uluslararası mesleki etkileşim ortamının sağlanmasına yönelik çabalarımızı sürdüreceğiz. Mimarlık eğitiminin kalitesinin yükseltilmesi, mimarlık okulları akreditasyonu, mesleki yeterlilikler ve sürekli mesleki gelişim bağlamında yetki ve sorumluluğu açıkça tanımlanmış yeni bir meslek düzeni oluşumuna yönelik çabalarımızın sonuçları hayata geçirilmelidir.

Mimarlar Odası'nın, toplum nezdinde kanıtlanmış saygınlığı, tüm yönetsel ve ticari baskılara rağmen temel dayanağımız ve çıkış noktamızdır. Geleceğin insan odaklı sağlıklı yerleşmelerinin mimarları olma hedefinden asla vazgeçmeyecek, mesleğimizin varlık nedenini zayıflatma gayretlerine karşı kamu ve toplum yararına mücadelemizi sürdüreceğiz.

"Mimarlar Odası Toplum Hizmetinde" anlayışıyla kamuoyuna saygıyla duyururuz!

SONUÇ BİLDİRGELERİ

TMMOB 39. OLAĞAN GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ (25-28 Mayıs 2006 ANKARA)

Halkımıza;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 38.Genel Kurulu küresel sermaye ile işbirlikçilerinin Dünya'da ve Türkiye'de baskı, zulüm ve sömürülerini arttırdıkları günlerde yapıldı. Emperyalizm, çok uluslu şirketlerin dar çıkarlarını gözetken neoliberal ekonomik ve sosyal politikalar devreye sokarken, halklar bu sürecin sancılı ile acı çekiyor. Sermaye hegemonyasını tek bir süper gücün gölgesinde sürdürmekte iken, çevre ülkeler bu süreçten daha fazla etkileniyor.

1980'li yıllardan bu yana tüm dünya düzeni çok hızlı bir biçimde küreselleşme adı altında yeniden yapılandırılıyor. Burada hedeflenen, her türlü kısıtlılıktan uzak tek bir pazar ve insanlığın bu pazara boyun eğmesidir. Apolitikleşmiş kitlelerden oluşan, iç hukuku ile zaman zaman uluslararası sermayeye ayak bağı olan ulus devletin de giderek sönmüştüğü bir dünya yaratmak bu hedefin içindedir.

Genel ifade ile G8'ler diye tanımlayacağımız ülkeler ve yine bu ülkeler kökenli çok uluslu şirketler, stratejik hedeflerine ulaşabilmek için sosyolojik, siyasal ve ekonomik araçlar/yapılanmalar oluşturduklar. Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF bunların ekonomik ayağıdır. Bu kurum ve kuruluşlar aracılığıyla, özellikle üçüncü dünya ülkelerine eski teknolojilerini aktarıp onların teknolojik ilerlemelerini engellemiş, ithal ikameci sanayileşmeye zorlamış, yardım ve hibe programları ile dışa bağımlılıklarını pekiştirmiş ve aşırı borç yükü altında teslimiyetçi politikalar izlemelerini sağlamayı başarmışlardır.

Piyasa ekonomisi söylemi ve kendi kendini düzenleyen pazar efsanesine dayalı söz konusu politikalar talebin sürekli daralması ve daralmanın süreklilik kazanmasıyla sonuçlanıyor. Sermaye toplu değersizleşme riskini ortadan kaldırmak için kısa vadede de yüksek kar vaat eden alanlara ve spekülasyon faaliyetlere yöneliyor. Geline noktada sermaye, pazarın sürekli daraldığı koşullarda, hazır bir pazar olan kamu işletmelerine el koyuyor veya geleneksel olarak kamu tarafından sağlanan hizmetlerde bir değerlendirme alanı buluyor. Sözü

edilen daralma, küresel bir finansal kriz ve ülkemizde zaten kırılğan bir durum arz eden ekonominin olumsuz etkilenmesi işaretlerini taşımaktadır. Uygulanan bu politikalar pazarın daralmasının önüne geçememekte, spekülasyon sermaye dolaşımı dünyada iktisadi ve siyasi çalkantılara neden olmaktadır. Ve bütün bu yaşananlar yeni bir dünya krizi tespitlerine neden olmakta ve ülkemiz de bundan bire bir etkilenmektedir.

Bu ve buna benzer tespitler yapılırken, egemen iktisat dili "etkin piyasalar, hantal devlet, verimsiz KİT'ler ve özelleştirmenin meziyetleri" söylemi ile İMF'nin ekonomi politikalarını ve sosyal hakların budanmasını-geriye götürülmesini; uyum adına yetenek, beceri olarak lanse ediyor. Geline noktada Yeni Dünya Düzeni çerçevesinde küreselleşme "mutlaklık, seçeneksizlik-kaçınılmazlık" söylemleri ile besleniyor. Artık düzenleme ve denetim işi bile tek başına devlete bırakılmıyor. Bağımsız olduğu iddia edilen kurullara terk ediliyor. Ekonomiden el/etek çektilen devletin diğer alanlardaki durumu ne? Örneğin "hukuk devleti" hala ayakta mı?

DB, IMF ve AB direktifleri doğrultusunda yasalar değiştiriliyor, anayasa değiştirilerek devletçilik yerine özelleştirme-serbestleştirme getiriliyor, sözün özü Anayasa by-pass ediliyor. Diğer yandan Danıştay'a baskı uygulanarak hukuk devletin içi boşaltılıyor. Daha da ötesi iktidarın baskısı - Danıştay üyelerine silahlı saldırıda olduğu gibi - hukuka yönelik şiddeti tetikliyor. Burada bir kez daha belirtelim ki; bizler her türlü şiddeti nefretle kınıyoruz.

Öte yandan ufukta beliren küresel finansal krize doğru yelken açmış bir ülkede büyüklere büyüme masalları anlatılıyor. Yatırım ve üretimin olmadığı, katma değeri düşük imalata/üretime, ucuz iş gücü, esnek üretim politikalarına, doğal kaynakların kurlarsız tüketimine dayalı ve kamu varlıklarının satışından nemalanan bir büyüme...

Gerçekler ise bambaşkadır;

Dünyanın en borçlu ülkelerinden biriyiz.

İnsani gelişmişlik endeksi açısından gerilerde kalmışken yaşam standardı her geçen gün daha da düşmektedir.

Türkiye, yapısal önlemler sonucu sosyal güvenlik haklarından yararlanamayan insanlar ülkesidir. On beş milyon civarında vatandaşımız sosyal güvenlik haklarından yararlanmamaktadır. Buna karşılık bu haklardan yararlananlar ise kaliteli hizmet alamamaktadır.

Sağlık ve eğitim hakkı başta olmak üzere bir çok kamu hizmeti giderek satın alınan; yalnızca varlıkların ulaşabildiği, yoksulların ise erişemediği hizmetler haline gelmiştir.

Emekçiler üzerindeki vergi yükü ve özel olarak dolaylı vergi yükü çok yüksek orandadır.

İstihdam verileri büyük olumsuzluklar taşımaktadır. İşsizlik oranları giderek yükselmekte, ekonomik büyümeye koşut istihdam alanları açılmamaktadır. Genç işsizliğinin tırmandığı ülkede, nüfusun yarısını oluşturan kadınlar, zaten sınırlı ölçüde katıldıkları istihdam alanından çekilerek evlerine kapatılmaktadır.

Gerçekleştirilen özelleştirmeler sonucu bir çok kamu kuruluşu yerli ve yabancı sermayeye başlanırcasına terk edilmektedir. Bu gün gerek siyasal karar vericiler tarafından gerek egemen iktisat dillerince, gerekse uydu medya tarafından "büyüme, düşük enflasyon, başarılı reform vb" masalsı söylemler, iş ve finans dünyasının göz boyama eylemlerinden öte birşey ifade etmemektedir. Bizler bu rehin alınmışlığı ve vaat edilen refahın nasıl bir yanılsama içerdiğini beş yıl önce de çok somut bir biçimde yaşamadık mı?

İçinde bulunduğumuz coğrafya savaşın en sıcak yaşandığı coğrafyadır. Enerji kaynaklarını ve enerji yollarını kontrolü altına almak amacıyla Irak'ı işgal eden ABD bunu yeterli görmemektedir. Başta İran olmak üzere bölgeyi yeniden biçimlendirmek için gözünü Ortadoğu'ya dikmiştir. Ve görünen o ki; ABD Ortadoğu'da kalıcıdır.

Bu durumda yapılması gereken, 1 Mart'ta "savaşa hayır" diyen yüz binler ile yeniden ve yeniden savaşa karşı duruşu örgütlemek, sokaklarda,

meydanlarda mücadeleyi yükseltmektir. İşte bu nedenle TMMOB Mayıs 2006 da Atina meydanlarından tüm dünyaya bir kez daha "savaşa hayır" diye haykırmıştır. Savaşa hayır demekten öte, ABD'nin, savaşa lojistik destek olan üsleriyle, limanlarıyla kısacası ülkemizi derhal terk etmesi için mücadele vermekteyiz.

Genel Kurulumuz, emperyalist yayılmacılığın bir parçası olan İran'a yönelik müdahaleye şiddetle karşı çıkmakta, ülkemizin Dünya'da ve Ortadoğu'da saldırganlığın karşısında/dışında kalması için verilecek mücadelenin bir parçası olacağını belirtmektedir.

Ve elbette ki tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kirli savaşa hayır demektedir. Ülkemizin en temel sorunlarından olan Kürt sorununun, demokrasinin Türkiye'de tüm kurum ve kurullarıyla köklü bir şekilde yerleşmesinin önünde engel olduğu, bu sorunun demokratik yollarla çözülmeyişinden ötürü sürdürülmekte olan savaş ülke kaynaklarını tüketmekte olduğu gibi, ülkenin gelecekteki ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel gelişimini de ipotek altına almaktadır. Kürt sorunu tarihsel,siyasal ve sosyal boyutları olan bir sorundur.

Barış, ancak demokrasi, özgürlük ve insan haklarının olduğu bir ortamda yaşama geçirilebilir. Sorun demokrasi ve özgürlük taleplerine uygun demokratik, adil, eşitlik temelinde barışçıl yöntemlerle çözümlenmelidir.

Ancak bu gün yaşananlara baktığımızda bu çözümden ne kadar uzakta olduğumuzu görüyoruz. Şemdinli'de ve sonrasında yaşananlar, ne yazık ki TMMOB'nin söylemlerinden ve çözüm önerilerinden ne kadar uzakta olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Yine günümüzde sıkça yaşanan faşist güruhların, şeriatçı-gerici yapılanmaların, azgın şiddet eylemcilerinin afiş asmak, nü resim yapmak gibi en doğal eylemlere bile tahammülsüzlükleri ve linç girişimleri bizlere geçmişte uygulanan oyunları hatırlatmaktadır. Özellikle güvenlik güçlerinin olaylara müdahale etmekte zayıf kalmaları, izleyici pozisyonda olmaları, bizlere Sivas katliamını bir kez daha anımsatmaktadır. Fakat bu toplum, bizler, biz mühendisler, mimarlar, şehir plancıları aynı oyunun bir daha oynanmasına asla izin vermeyeceğiz.

SONUÇ BİLDİRGELERİ

4. AVRUPA SOSYAL FORUMU SOSYAL HAREKETLER TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

Bizler, Avrupa çapındaki toplumsal hareketlerden gelen kadınlar ve erkekler, yıllarca süren ortak deneyimin, savaşa, neoliberalizme, emperyalizmin her biçimine, sömürgeciliğe, ırkçılığa, ayrımcılık ve sömürüye, ekolojik bir felaketin tüm risklerine karşı mücadelenin ardından Atina'da buluştuk.

Bu yıl çok önemliydi; çünkü Avrupa Anayasası Anlaşması, AB Gümrükleri Direktifi ve Fransa'daki CPE yasası gibi neoliberal projeleri engellemek konusunda pek çok kampanya ve toplumsal mücadele başarıyla sonuçlandı.

Neoliberalizme muhalif hareketler büyüyor ve yalnızca ulus ötesi şirketlerin, G8'lerin, DTÖ, IMF ve Dünya Bankası'nın gücüyle değil, aynı zamanda devletlerin ve Avrupa Birliği'nin neoliberal politikalarıyla çarpışıyor.

Latin Amerika'da neoliberal saldırıları sarsan önemli siyasi gelişmeler gerçekleşti ve bunların bir kısmında halk hareketleri özelleştirme sürecini tersine çevirmeyi başardı.

Mevcut durum, hem fırsatlarla hem de önemli tehlikelerle dolu. Savaşa ve Irak işgaline karşı muhalefet ve direniş, İngiltere ve ABD stratejisinin iflas ettiğini ortaya çıkardı. Dünya İran'da yeni bir savaşın kabusu ile karşı karşıya geliyor. AB'nin Filistin Ulusal Yönetimi'nin fonlarını kesmeye ilişkin keyfi kararı kabul edilemez; bu varolan durumu daha da ağırlaştırıran bir karardır. Kürt halkı üzerindeki baskı hala sona ermedi.

Kuzey ve Güney'deki muhafazakar güçler baskı altındaki insanları bölmeyi hedefleyen bir "medeniyetler çatışmasını" körükliyor; bu da en nihayetinde göçmenlerin ve azınlıkların haklarına ve onuruna karşı kabul edilmesi mümkün olmayan bir şiddet, barbarlık ve daha çok saldırı doğuruyor.

AB'nin dünyanın en zengin bölgelerinden biri olmasına karşın, onlarca milyon insan ya kitlesel işsizlik ya da iş gücünün geçicileştirilmesi sebebiyle yoksulluk içinde yaşıyor. AB'nin Avrupa içinde ve dışında rekabeti durmadan genişletme zeminindeki politikaları; istihdam, emekçiler ve refah devleti, kamu hizmetleri, eğitim, sağlık sistemi, vs. karşısında bir darbe oluşturuyor. AB yalnızca geçicileştirmeyi genel hale getirmeyi değil, işçi ücretlerini ve istihdam kazanımlarını da azaltmayı planlıyor.

Bu neoliberal Avrupa'yı ve Anayasa Anlaşması'nı yeniden başlatma yönündeki herhangi bir çabayı reddediyoruz; başka bir Avrupa için, feminist, ekolojist, açık bir Avrupa için, barışın, toplumsal adaletin, sürdürülebilir yaşamın, gıda egemenliğinin ve dayanışmanın, azınlık haklarına saygının Avrupa'sı,

halkların kendi kaderlerini tayin ettiği bir Avrupa için mücadele ediyoruz.

Doğu ve Batı Avrupa'da muhaliflerin sorgulanmasını ve taciz edilmesini, küreselleşme karşıtlarının ve diğer ilerici hareketlerin kriminalize edilmesini kınıyoruz.

Doğu ve Batı'daki hareketler arasında daha iyi bir koordinasyon yönünde bir adım daha atarak, barış, daha çok iş ve sosyal güvenlik için mücadele kararlılığıyla Atina'daki Avrupa Sosyal Forumu'ndan ayrılıyoruz. ASF ağlarında geliştirdiğimiz ortak platformlardaki meselelere ilişkin, Avrupa çapındaki kampanyaları ve hareketleri yükselteceğiz.

Gelecek dönem için etkin bir strateji tanımlamak ve hareketlerimizi güçlendirip genişletmek adına çalışmalarımızı koordine etmemiz gerekmekte.

ASF süreci çerçevesinde gelecek aylar boyunca atacağımız yeni ortak adımlara ilişkin hep birlikte karar vermek için, Avrupa'daki bütün hareketlere büyük bir tartışma başlatma çağrısı yapıyoruz.

Şimdiden gündemimizde bazı önemli etkinlikler var:

Irak ve Afganistan'dan askerlerin hemen çekilmesi için, İran'a yönelik yeni bir savaş tehditine, Filistin'in işgaline, Avrupa'daki askeri üslere karşı, nükleere silahsızlanma için eylem yapacağız ve 23 - 30 Eylül 2006 tarihleri arasında bir haftalık eylem çağrısı yapıyoruz.

7 Ekim 2006'da, Avrupa'da tüm göçmenlerin koşulsuz olarak yasallaştırılması ve tüm göçmenlere eşit haklar verilmesi; dışlanmanın sona ermesi, sınırđdı edilmelerin sonlanması, Avrupa'da tüm mülteci kamplarının kapatılması için Avrupa ve Afrika çapında uluslararası eylem günü çağrısı yapıyoruz.

Kamu hizmetlerinin dağıtılması ve taşeronlaştırılmasına karşı ve sosyal haklar için gelecek aylar içinde yürüyeceğiz.

Ocak 2007'de, ASF Nayrob'de buluşacak. Afrikalı sosal hareketlerin büyümesi dünya için çok önemli. Dünya Sosyal Forumu'nun inşası, Avrupa sömürüsü ve neo-koloniyalizme karşı mücadele için bir fırsat olacaktır.

2007 Temmuz'unda, Avrupa Sendikalar Konseyi'nin bir toplantısı olacak ve bu yıl Temmuz ayında St. Petersburg'da yapılacak olan G8 zirvesinden sonraki G8 toplantısı da yine Temmuz 2007'de, Almanya Rostock'da yapılacak. Bizler bu olayları mücadelelerimizin ortaklaştırılması için bir fırsat olarak değerlendireceğiz.

>>

Ve yine bilinmelidir ki Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ;

Ülkemizin tüm varlıkları özel sermaye istismarından kurtarılarak, toplumsal gönencimizin arttırılmasına yönelik ulusal, bölgesel ve kentsel düzeyde planlı ve kamusal bir ekonomi politikası esas alınarak, kamusal kaynaklara dayalı ve istihdamı arttırıcı sanayileşme ve kalkınma hedefine yönelik, özelleştirmelerin durdurulması, özelleştirilen halka ait varlıkların kamulaştırılması ve kamu kuruluşlarının yeniden güçlendirilmesi için,

Son yıllarda özellikle dış bağımlılığın arttığı enerji sektöründe, nükleer enerji santralleri ve benzer maceralardan vazgeçilmesi ve ulusal kaynaklara dayalı, planlı bir politika izlenmesi için,

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile neredeyse bütün geleneksel kamu hizmeti alanlarının piyasalaştırılarak yabancı sermayenin istilasına açılmasına karşı çıkmak için,

Eğitimde öğrencileri müşteri olarak gören zihniyetin egemen olmasını sağlamaya yönelik girişimlere ve eğitim hizmetlerini bütünüyle bir pazar haline getirme çalışmalarına karşı durmak için,

Bütün çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının tanınması için,

Tutuklu ve hükümlülerin tecritine dayalı hücre (F) tipi cezaevi uygulamalarına son verilmesi, cezaevlerinde insani yaşam koşullarının hakim kılınması için,

Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin, sözün özü demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması için,

Ülkemizin doğasının korunması, sanayileşmenin çevreyi ve doğayı tahrip etmeden gerçekleştirilmesi için,

Kentsel mekanın, toplumsal yarar ve kullanım değeri ilkesi etrafında üretilmesi-paylaşılması, ve doğal-kültürel varlıkların koruma-kullanma dengesi içerisinde yaşatılması için,

Kadına yönelik şiddeti ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığını önlemek için ve tüm emekçi kadınların mücadelelerinin yanında olmak-birlikte mücadele etmek için,

Tarım arazilerinin yok olmasına, kirlenmesine, genetik tohum ve gıdaların ülkemize sokulmasına, çiftçimizi

üretimden, tarlasından koparan işsiz, yoksul bırakan politikalara karşı durmak için,

Su ve suya bağlı hizmetlerde çevre ve insan esas alınarak suyun mülkiyeti ve hizmetlerinin kamuda kalmasının sağlanması için,

AB müzakere sürecinin ülke çıkarları, çalışanlar, demokratik hak ve özgürlükler yönünden bir mücadele süreci olarak değerlendirilmesi için,

Kıyı ve orman yağmasına karşı çıkmak için,

“Madenlerimizin gerçek sahipleri halkımızdır” şiarını her zaman her alanda daha güçlü haykırmak için,

Hasankeyf'te uzun bir tarihi süreci yansıtan bir birikimin dağıtılmasına, Bergama'da, Eşme'de, Belek'te sermayenin halkın karşı çıkışına rağmen hukuk dışı yönelimlerine, Fırtına Vadisi'nde, Munzur'da, Sinop'ta, Aloinoi'de doğanın tahribine zemin hazırlayanlara, deprem ve taşkınları kader olarak kabul edip, hızlandırılmış tren kazalarına neden olanlara dur demek için,

“Geleceğe uzak olan üzüntüye yakındır” lafzından yola çıkarak “gençlik geleceğimizdir” şiarını her zaman her alanda daha güçlü haykırmak ve yaşama geçirmek için,

Üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede insanca ve barış içinde yaşamak için,

Birlikte karar alma, birlikte üretme, birlikte yönetme ilkesini yaşama geçirmek için ,

Önümüzdeki dönemde de, Odaları ve üyeleriyle birlikte çalışma, uygulama ilkesiyle ülkemizdeki ve dünyadaki emek güçleriyle dayanışma içinde, bağımsızlıkçı, eşitlik ve özgürlükçü bir Türkiye ve Dünya için çalışmalarını sürdürecektir.

Kapitalizmin ve emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel tüm örgütlerinden bağımsız, “Bir Başka Dünya, Bir Başka Türkiye Mümkün”dür.

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ

BÜRO TESCİL BELGESİ SAHİBİ SERBEST MİMARLARA SİCİL DURUM BELGESİ ALMALARI İÇİN GEREKLİ BELGELER

Mesleki uygulamalarda kamu yararını, meslek haklarını ve etiğini korumak, müelliflik haklarını gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumlulukları tanımlamak ve mesleki değerlendirmeye esas sicilleri tutmak amacıyla 02 Haziran 2005 tarihinde 25933 sayılı **Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği** yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmeliğe istinaden mesleki denetimde uygulanacak esaslar aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

Mimarlık hizmetleri içerisinde tanımlanan; mimari proje hizmetleri, rölöve, restitüsyon, restorasyon çalışmaları, imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları, mimari mesleki kontrollük hizmetleri, mimari fenni mesuliyet hizmetleri serbest mimarlık hizmetleri **büro tescil belgesine tabi** mimarlık hizmetleridir.

Bu hizmetler serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi sahibi olmayan ya da bu Yönetmelikte tanımlanan istisna koşulları taşımayan mimarlar tarafından yapılamaz.

Serbest mimarlık hizmetleri; ilgili kanunlar, yönetmelikler, Mimarlar Odasının şartname, tarife ve mimari proje çizim ve sunuş standartlarına uygun olarak yürütülür.

Adı geçen Yönetmelik kapsamında; mimarlık hizmetleriniz için mesleki denetim işlemi, **mimarlık hizmetinin yapıldığı bölgenin bağlı olduğu Mimarlar Odası birimi tarafından** gerçekleştirilir. Projelerin mesleki denetimi yapılır ve **Mimari Proje Müellifi Sicil Durum Belgesi** düzenlenir.

Bu bağlamda, üyelerimizin mimarlık hizmetlerine mesleki denetim yaptırmak ve sicil durum belgesi almak üzere Şubemize gerekli belgeleri getirmeleri gerekmektedir.

Mimari Proje Müellifi Sicil Durum Belgesi düzenlenirken aranacak belgeler ve yapılacak işlemler şunlardır:

- 1) Mimarın serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesinin 2006 yılı için tescil yenilemesinin yapılmış olması,
- 2) Mimar ve iş sahibi arasında imzalanmış Mimarlar Odasınınca hazırlanmış, tip sözleşmenin asgari hükümlerini taşıyan sözleşmesi,
- 3) Mimarın mührü ve imzasını taşıyan, mimari proje çizim ve sunuş standart ve normlara uygun olarak düzenlenmiş uygulama projeleri ve ekleri,
- 4) Tapu, çap, röperli kroki, imar durumu, kot krokisi, m2 bildirim cetveli ve gerekli diğer dokümanlar,
- 5) Serbest mimarlık hizmetlerine ilişkin, en az bedel tarifesine göre hesaplanmış ücret tutarında düzenlenmiş serbest meslek makbuzu yada fatura,
- 6) Eski eser yapılarında, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararlarına uygun hazırlanan rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri, fotoğraf ve gerekli belgeler,
- 7) Tadilat projelerinde eser sahibi mimarın kendisi değilse, eser sahibinin noter yada Oda onaylı oluru, eser sahibinin bulunamaması durumunda ise, tebligat ve ilan belgeleri ile mimar ve mal sahibinden ileride doğabilecek tüm sorumluluğun kendilerine ait olduğuna dair taahhütname,
- 8) Mimarın kaydı mesleki denetimi yapan birimde değil ise; o yıl için onaylanmış Serbest Mimarlık Hizmetleri Büro Tescil Belgesi'nin fotokopisi, ilgili

Şubesi ile temasa geçilerek mesleki kısıtlılığının olmadığı belgelendirilmesi.

- 9) Mesleki denetim ve onay hizmeti için serbest mimarlık hizmetleri şartnamesi ve mimarlık hizmetleri tarifesine göre hesaplanmış katma değer vergisi hariç bedeli üzerinden %2 mesleki denetim bedeli ödenir.

Ayrıca, 2006 yılında uygulanan mimarlık hizmetleri birim oranları:

- Hazırlık ve Etüd Çalışmaları %5
- Ön Proje Çalışmaları %15
- Uygulama Projesi %30
- Sistem ve Montaj Detayları %10
%60

olarak belirlenmiştir.

Mesleki denetim için Mimarlar Odasına verilen projeler ve yazılı belgelerin tümü A-4 normuna uygun katlanabilir pafta düzenine sahip olacaktır.

Proje sunuluşunda çizili belgeler aşağıdaki şekilde sıralanır.

1.Genel bilgi paftaları: Eksiksiz doldurulacaktır.

1.1 Proje başlığı

- işin ismi,
- Mimarın veya mimarlık bürosunun, ortaklığın şirketinin;
İsmi Soyadı
Ünvanı
Sicil no'su
Büro Tescil Belge (BTB) no'su
Adresi
Vergi dairesi ve vergi no'su
- İŞVEREN / İŞ SAHİBİ'NİN
İsmi soyadı
Ünvanı
Adresi
Vergi dairesi ve vergi no'su
- Proje bedelini hesaplamaya ilişkin bilgiler,
inşaat alanı
inşaat türü
kullanma amacı
m² maliyet bedeli
yapı yaklaşık maliyeti

yapı sınıfı
mimari hizmet sınıfı
zorluk kriterleri katsayısı
şube tarife katsayısı

- iş numarası
- M harfi (mimari proje çizimi olduğunu belirlemek üzere)
- copyright bilgileri (mimarın izni olmadan çoğaltılmayacağı)
- ortak müellif olan mimarların bilgileri ve imzaları
- müellifi belli olmayan yapılara ait İŞVEREN / İŞSAHİBİ'nin verdiği taahhütname noter onay tarih ve no'su
- Mimarlar Odası onay bölümü

1.2 Onay başlığı (ikinci sayfa olarak)

Projenin başında Belediye tada ilgili kuruluşu ve Yapı denetim firmasının onayı için düzenlenir.

1.3 Numeroloji krokisi

2. Vaziyet planı

Bu paftada standartlara uygun ve üzerinde gerekli bilgileri içeren vaziyet planı

3.Yerleşim planı

Bu paftada standartlara uygun ve üzerinde gerekli bilgileri içeren yerleşim planı ve aynı ölçekte kesitler

4. Planlar; (en alt kattan en üst kata doğru)

1/50 ölçeğinde çizilir. Ancak, içerdiği bilgiler ve çizim tekniği aynı kalmak koşulu ile 1/100 ölçeği kullanılabilir.

5. Kesitler; (A-A kesiti, B-B kesiti, ..n-n kesiti olarak)

6. Cepheler; (ön cephe, arka cephe ve yan cepheler)

7. Sistem Detayları; (proje dizinine girmesi isteniyorsa)

8. Mahal listesi; Her paftanın uygun bir yerinde veya ayrı pafta / paftalarda ter alır.

9. Otopark hesabı;

10. Teknik bilgiler; (ısı yalıtımı hesapları ve detayları, yangın sınıfları ve dayanım bilgileri)

11. Gerekli diğer proje ve belgeler: Yangın tahliye projesi vb.

Atatürk'ün mirası için için çürüyor

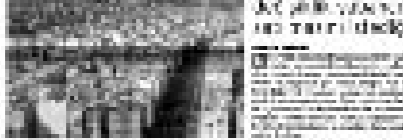
Çukurova'nın tarihi mirası, bölgenin TBMM Kararları ile korunan alanları, hızla yok oluyor. Bölgenin tarihi mirasını korumak için bir plan hazırlanmalı.

Birgün Gazetesi 15. Mayıs 2006

AKP, kente ve doğaya dolar gözüyle bakıyor

TMMOB Başkanı AKP'nin Orman ve Çevre Bakanlığı'na yaptığı ziyarette, AKP'nin kente ve doğaya dolar gözüyle bakıyor.

Büyükşehir Ankara Gazetesi 17-23. Mayıs 2006

Başkent'te Kentsel Dönüşüm Atığı

Başkent'te kentsel dönüşüm süreci hızlanıyor. Ancak bu süreçte kentsel dönüşüm atığı da artıyor.

Evrensel Gazetesi 26. Mayıs 2006

Haydarpaşa artık tarihi SIT alanı

Haydarpaşa bölgesi, tarihi sit alanı olarak ilan edildi. Bu karar, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Cumhuriyet Gazetesi 04. Mayıs 2006

Tarihi ev Meclis'e taşındı

Bir tarihi ev, Meclis'e taşındı. Bu ev, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Cumhuriyet Gazetesi 04. Mayıs 2006

Milli Komite kararı uygulanacak mı?

Milli Komite'nin aldığı kararın uygulanması konusunda tartışmalar sürüyor. Kararın uygulanması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Ankara 16. Mayıs 2006

Kirlilik hala devam ediyor

Kirlilik hala devam ediyor. Bölgenin kirliliği, tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Ankara 26. Mayıs 2006

İmaratlar Vadisi'nde kirlilik had safhada

İmaratlar Vadisi'nde kirlilik had safhada. Bölgenin kirliliği, tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Ankara 07. Mayıs 2006

Tarihimiz korunmuyor

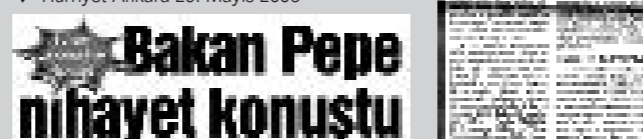
Tarihimiz korunmuyor. Tarihi mirasın korunması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Hürriyet Ankara 29. Mayıs 2006

Bakan Pepe nihayet konuştu

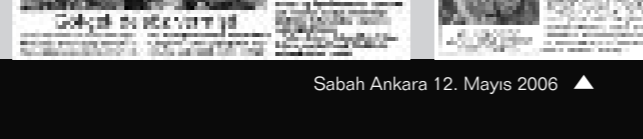
Bakan Pepe nihayet konuştu. Bakanın açıklamaları, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Ankara 12. Mayıs 2006

Safari Park geliyor

Safari Park geliyor. Safari Parkın gelmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

AOÇ'de yeni iddialar

AOÇ'de yeni iddialar. AOÇ'nin faaliyetleri, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Ankara 16. Mayıs 2006

AOÇ, Meclis'i karıştırdı

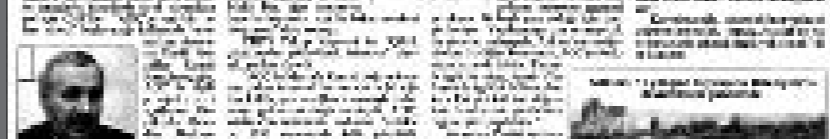
AOÇ, Meclis'i karıştırdı. AOÇ'nin Meclis'e girmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Evrensel Gazetesi 14. Mayıs 2006

Meslek örgütleri Topbaş'ı sözlümlük arkasında durmaya çağırdı

Meslek örgütleri Topbaş'ı sözlümlük arkasında durmaya çağırdı. Meslek örgütleri, Topbaş'ın sözlümlük arkasında durmasını, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Dubai planını imzalamama!

Dubai planını imzalamama. Dubai planının imzalanmaması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Kent yağmurlanıyor

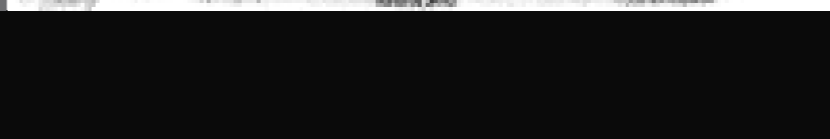
Kent yağmurlanıyor. Kentin yağmurlanması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Dubai İmaratları ne getiriyor?

Dubai İmaratları ne getiriyor? Dubai İmaratlarının getirilmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Atatürk Orman Çiftliği'nde yeni oyunlar

Atatürk Orman Çiftliği'nde yeni oyunlar. Atatürk Orman Çiftliği'nde yeni oyunların oynanması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

AOÇ kararı AKP'ye Delehiye'ye

AOÇ kararı AKP'ye Delehiye'ye. AOÇ'nin kararı, AKP'ye Delehiye'ye, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Atatürk'ün ormanı Gökçek'e teslim

Atatürk'ün ormanı Gökçek'e teslim. Atatürk'ün ormanı Gökçek'e teslim edilmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrenci

Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrenci. Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrencinin kabul edilmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Tarihî, taşer delilleri çıkarıldı

Tarihî, taşer delilleri çıkarıldı. Tarihî, taşer delillerinin çıkarılması, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir adımdır.

Sabah Gazetesi 04. Mayıs 2006

Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrenci

Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrenci. Yükseköğretim Kurulu'na 1000'den fazla öğrencinin kabul edilmesi, bölgenin tarihi mirasını korumak için önemli bir tehdittir.

